

جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت عدلیه

استراتیژی پنج ساله

قانون و عدالت

۱۳۹۷ - ۱۳۹۳

جدی سال ۱۳۹۲

فهرست مطالب

پیام وزیر عدلیه

بخش اول:

الف. دیدگاه

ب. ماموریت

بخش دوم:

تحلیل وضعیت موجود و شناسایی چالش‌ها

الف. تحلیل وضعیت موجود

ب. چالش‌ها در بخش:

أ) اصلاح قوانین و موثریت پروسه قانونگذاری

ب) دسترسی مردم به عدالت

ج) شفافیت و حسابدهی

د) ظرفیت

ه) زیرساخت‌ها و تجهیزات

و) هماهنگی و همکاری با ادارات داخلی و بین المللی ذیربط

ز) امنیت

بخش سوم:

استراتژی‌ها

أ. اصلاح قوانین و موثریت پروسه قانونگذاری

ب. دسترسی مردم به عدالت

ج. شفافیت و حسابدهی

د. ظرفیت

ه. زیرساخت‌ها و تجهیزات

و. هماهنگی و همکاری با ادارات داخلی و بین المللی ذیربط

ز. امنیت

بخش چهارم:

برنامه‌ها

- أ. اصلاح قوانین و موثرت پروسه قانونگذاری
- ب. دسترسی مردم به عدالت
- ج. شفافیت و حسابدهی
- د. ظرفیت
- ه. زیرساخت‌ها و تجهیزات
- و. هماهنگی و همکاری با ادارات داخلی و بین المللی ذیربط
- ز. امنیت

بخش پنجم:

تطبيق، نظارت و ارزیابی

▪ تطبيق استراتژی

- مراجع مسئول در تطبيق
- چگونگی تطبيق

▪ نظارت

▪ ارزیابی

- ارزیابی میان مدت
- ارزیابی نهایی

بخش ششم

ضمایم

- الف. برنامه عمل استراتژی
- ب. تشکیلات

اختصارات

وزارت عدليه	وزارت
رياست عمومي انستيتوت امور قانونگذاري و تحقيقات علمي-حقوقی	رياست تقنين
رياست انسجام، بررسي و ثبت جمعيت‌ها و احزاب سياسي	رياست انسجام
رياست عمومي مراکز اصلاح و تربيت اطفال	رياست مراکز اصلاح
رياست پاليسي، پلان و ارتباط خارجه	رياست پلان
برنامه انكشافي سازمان ملل متحد	UNDP
اداره انكشافي بين المللي ايالات متحده امريكا	USAID
برنامه استقرار حاكميت قانون	DPK/RLS
سازمان بين المللي انكشاف حقوق	IDLO
رياست بين المللي مبارزه با مواد مخدر و تنفيذ قوانين وزارت خارجه امريكا	INL
برنامه حمايت سكتور عدلي	JSSP
برنامه اصلاح محابيس	CSSP
اداره انكشافي آلمان	GIZ
تسهيلات كمك {مساعدت} هاي بلاعوض حقوقی	LAGF
برنامه ملي عمل براي زنان	NAPWA
ارتقاي ظرفيت براي نتايج	CBRF
رتب و معاش	P &G

پیام وزیر عدلیه

حاکمیت قانون و دسترسی به عدالت یکی از عناصر مهم توسعه متوازن و همه جانبه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی محسوب گردیده و بسترساز برقراری امنیت، صلح و ثبات پایدار در کشور می باشد. با تطبیق قانون و تأمین عدالت، خوشنودی خداوند و رضایت مردم فراهم می گردد.

در یک دهه گذشته، پیشرفت‌هایی در زمینه ارتقای ظرفیت دولت جهت تحقق حاکمیت قانون در سکتور عدلی و قضایی صورت گرفته و موفقیت‌هایی نیز در عرصه حکومتداری خوب و تأمین حقوق بشر به دست آمده است، اما با وجود این، عدالت برای تمام اتباع و شهروندان به طور متوازن و مساویانه در سراسر کشور تأمین نگردیده، ارائه خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی در مناطق مختلف، نوسان‌ها و تفاوت‌های زیادی داشته و به نیازهای مردم در این راستا به طور کافی پاسخ مثبت داده نشده است.

وزارت عدلیه، به عنوان نهاد حکومتی مسئول از وظایف خویش می داند که برای تمام اتباع کشور خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی برابر را ارائه نماید. به همین منظور، استراتژی "قانون و عدالت" را با هدف استراتژیک "تقویت سیستم عدلی و ارائه خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی" در قالب هفت هدف کوچک تر، تدوین نموده است. برای تحقق این اهداف، برنامه‌های جامع و مؤثری را طرح و تطبیق خواهد نمود که در نتیجه، دسترسی مردم به عدالت بهبود یافته، اعتماد مردم به حکومت و رضایت آنها نسبت به خدمات عدلی و حقوقی وزارت عدلیه بیشتر شده و رابطه مردم و دولت مستحکم تر خواهد شد.

بدیهی است که استراتژی خوب در صورتی می تواند اهداف پیش بینی شده را محقق سازد که از منابع لازم اجرایی برخوردار باشد. بنابراین، همکاری‌های بیشتر بین المللی و هماهنگی آنها با این استراتژی ضروری است.

"استراتژی قانون و عدالت" طی یک پروسه مشارکتی جامع و فراگیر با همکاری و مشارکت همه کارمندان، واحدها و ریاست‌های ذریبط وزارت و همکاران بین المللی آن تهیه و تدوین شده و در نتیجه، تطبیق کامل و هماهنگ آن مسئولیت تمامی کارمندان، واحدها و ادارات وزارت می‌باشد.

در اخیر، لازم می‌دانم از سعی و تلاش دلسوزانه همه دست اندرکاران، متخصصین و همکاران داخلی و بین المللی که در تهیه و تدوین این استراتژی سهم فعال گرفته اند، سپاسگذاری نمایم و خواهان تطبیق دقیق و به موقع این استراتژی در جهت نیل به اهداف پیش‌بینی شده وزارت عدلیه، می‌باشم.

با احترام

خارپوه حبیب الله «غالب»

وزیر عدلیه

بخش اول

دیدگاه و ماموریت

الف. دیدگاه

حاکمیت قانون و دسترسی به عدالت در سراسر افغانستان.

ب. ماموریت

ارائه خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی به مردم افغانستان از طریق طرح، تسوید، تدقیق اسناد تقنینی و طی مراحل و چاپ و نشر به موقع آن، دفاع از دارایی های منقول و غیر منقول دولتی، ارائه مساعدت های حقوقی رایگان به مظنونین و متهمین بی بضاعت، حل منازعات حقوقی در مرحله ابتدایی (قبل از ارجاع آن به محاکم)، ارائه آگاهی های حقوقی به عموم مردم، ثبت جمعیت ها و احزاب سیاسی و نظارت بر نحوه عملکرد آنها، تجدید تربیت اطفال تحت حجز، رهنمایی و هماهنگی با ادارات دولتی در زمینه اجرای مکلفیت های حقوق بشری آنها و نظارت بر تطبیق میثاق های بین المللی حقوق بشری در ادارات دولتی و ترجمه اسناد حقوقی دولت.

بخش دوم

تحلیل وضعیت موجود و شناسایی چالش‌ها

الف. تحلیل وضعیت موجود

دسترسی به عدالت، احترام به حقوق بشر، از بین بردن فساد و عدم مصنویت از مجازات، از عناصر کلیدی حاکمیت قانون در جوامع است. حاکمیت قانون بدون موجودیت یک سیستم عدلی و قضائی بیطرف، عادلانه و قابل دسترس بر بنیاد معیارها و اساسات اسلامی، ارزش‌های قانون اساسی و هنجارهای پذیرفته شده بین المللی که متضمن حقوق و آزادی‌های افراد باشد، ممکن و میسر نیست. وزارت عدلیه به عنوان یکی از بخش‌های مهم سکتور عدلی و قضایی، جهت استقرار حاکمیت قانون، پنج سال قبل استراتژی پنج ساله (قانون و عدالت) خود را در روشنایی استراتژی انکشاف ملی و استراتژی سکتور عدلی و قضایی، تهیه، تنظیم و به منصفه اجرا گذاشت و اکنون که در آستانه ختم زمانی استراتژی قبلی قرار داریم، لازم است بر فعالیت‌های انجام شده به اساس استراتژی گذشته، مرور کوتاهی داشته باشیم.

با توجه به بخش ۱.۴ استراتژی، نتایج و شاخص‌های که در آن پیش‌بینی گردیده بود، اقدامات ذیل انجام شده است:

به تعداد ۲۵۹ سند تقنینی در مطابقت با احکام قانون اساسی تسوید، تدقیق، تعدیل و طی مراحل گردیده که حدود ۵۹ سند در سال می‌گردد. قوانین نافذ کشور در دو مرحله (به صورت مجموعه قوانین موضوعی بالغ بر ۱۲۱ هزار جلد) و در دوره‌های مختلف تجدید چاپ و برای تمامی نهادهای قضایی (محاکم ابتدایی و استیناف و ستره محکمه)، تقنینی (شورای ملی) و حکومتی مرکزی و محلی توزیع و در دوازده ولایت کشور (بدخشان، بلخ، سمنگان، غزنی، تخار، ننگرهار، بامیان، فاریاب، کندز، بغلان، دایکندی و پکتیا) و ریاست عمومی تقنین کتابخانه‌های حقوقی ایجاد و فعال گردیده اند. برای ترجمه اسناد حقوقی به زبان‌های رسمی و برعکس آن، مورد ترجمه حقوقی ایجاد و شروع به کار نموده است. انجمن مستقل وکلای مدافع تاسیس و عملاً از سال ۱۳۸۷ به این طرف مستقلانه فعالیت دارد. برای دفاع از حقوق مظنونین و متهمین بی‌بضاعت، تشکیل مساعدت‌های حقوقی در تمام ولایات افغانستان گسترش یافته و در اکثریت ولایات عملاً مشغول فعالیت می‌باشند. پالیسی ملی مساعدت‌های حقوقی، استراتژی ملی آگاهی عامه حقوقی و استراتژی منابع بشری تدوین و کار در جهت تحقق مفاد این اسناد جریان دارد.

اداره حمایت از حقوق بشر در راستای آگاهی دهی در مورد حقوق بشر و نظارت بر تطبیق کنوانسیون‌های بین المللی که افغانستان به آن ملحق شده است، در ادارات دولتی ایجاد گردیده و فعالیت می‌نماید.

وزارت عدلیه برای اصلاح و ارتقای کارایی اداره تصامیم و اقدامات مناسبی اتخاذ و واحدهای دومی و سومی خود را در ۳۴ ولایت و ۳۲۲ ولسوالی فعال نموده است.

این وزارت یکی از نهادهای پیشگام در روند اصلاحات اداری و تطبیق رتب و معاش بوده و اکنون در مرحله دیگری از اصلاحات ارتقای ظرفیت برای نتایج (CBRF) قرار دارد. رهنمود اجراءات کاری روزانه ریاست‌های مرکزی تدوین گردیده است. از جمله

۱۷۱۳ مامور موجود وزارت، ۴۱۷ نفر لیسانس، ۱۴ نفر ماستر و یک نفر دارای سند دوکتورا می باشد. به منظور بلند بردن ظرفیت کارمندان، ۴ تن از مامورین جهت تحصیل در دوره لیسانس و ۱۸ تن از مامورین برای تحصیل در دوره ماستری به موسسات تحصیلات عالی در داخل و خارج کشور معرفی شده اند. همچنین کورس های آموزشی کوتاه مدت و میان مدت برای ۱۷۷۰ کارمند تدویر گردیده و آموزش های مسلکی، مدیریتی، کمپیوتر و آشنایی با زبان انگلیسی برگزار شده است. در مورد زیربناهای فیزیکی اقداماتی صورت گرفته است، ولی کافی نیست. تا کنون، برای ۲۸ ریاست عدلیه (که از جمله ۲۸ تعمیر ۱۴ تعمیر آن با ادارات خارنوالی و ستره محکمه مشترک بوده و یا هم در تعمیر ولایت می باشد که در صورت امکان ایجاب تعمیر جداگانه را می نماید) و ۶ مرکز اصلاح و تربیت اطفال تعمیرات جدید اعمار گردیده و دفاتر ولایات درجه سوم و ولسوالیهای مربوط آن با وسایل دفتری (میز، چوکی و الماری) تجهیز گردیده است.

وزارت عدلیه در تطبیق استراتژی قبلی خود از کمک و همکاری های گسترده نهادهای تمویل کننده بین المللی به قرار زیر بهره برده است:

بانک جهانی که یکی از تمویل کنندگان بزرگ وزارت در تطبیق پروژه های انکشافی می باشد، وزارت را در ساخت زیربناهای فیزیکی، تهیه تجهیزات و دسترسی مردم به عدالت از طریق برنامه مشارکت برای عدالت و ارتقای ظرفیت حقوقی و اجرایی کمک می نماید. همین طور، "برنامه انکشافی سازمان ملل متحد" (UNDP) وزارت عدلیه را در بخش های مورد ترجمه اسناد حقوقی، اداره حمایت از حقوق بشر، انکشاف اداری و پالیسی، رایه مساعدت های حقوقی و افزایش دسترسی مردم محل به عدالت کمک می نماید. "برنامه حمایت سکتور عدلی" و "برنامه اصلاح سیستم محابس" مربوط به ریاست بین المللی مبارزه با مواد مخدر و تنفیذ قوانین وزارت خارجه آمریکا (INL/JSSP and CSSP) در بخش های ارتقای ظرفیت، عرضه مشوره تخنیک، فراهم آوری تجهیزات و بهسازی مراکز اصلاح و تربیت اطفال همکاری می نماید. " پروژه تقویت حاکمیت قانون که به کمک مالی کشور های آلمان و نیدرلند (هالند) بطور مشترک توسط وزارت عدلیه و دفتر جی ای زید (GIZ) تطبیق می گردد در بخش های رشد ظرفیتی بشمول برنامه های آموزشی، ساختمان سازی و تهیه و تدارک وسایل و تجهیزات با وزارت همکار می باشد. به همین ترتیب، "اداره انکشافی ایالات متحده آمریکا" از طریق برنامه "استقرار حاکمیت قانون" نهاد (DPK)، در بخش آگاهی های حقوقی همکاری دارد و سرانجام، "سازمان بین المللی انکشاف حقوق" (IDLO) وزارت را در بخش ارتقای ظرفیت یاری می رساند.

اکنون که در حال تدوین استراتژی پنج ساله بعدی قراردادیم، وزارت از لحاظ نیرو و منابع نسبت به گذشته در وضعیت نسبتا خوبی قرار دارد، ولی در عین حال، میزان توقعات و انتظارات مردم نیز از این وزارت بالا رفته است و لذا باید به این توقعات پاسخ مناسب داده شود.

با توجه به وضعیت در حال تحول کشور، نیاز به قوانین جدید در عرصه های جزایی، مدنی، تجارتی و مالی روز به روز افزایش می یابد و همین طور میزان آگاهی مردم نسبت به قوانین و حقوق و وجایب شان هنوز هم در سطح مناسبی بالا نرفته و غصب املاک دولتی توسط افراد زورمند و مافوق قانون از مشکلات دیگری است که نیازمند کار و کوشش جدی و مستمر می باشد. این در حالیست که در شرایط فعلی این وزارت به دلیل نا امنی در بعضی از ولسوالی ها فعالیت نداشته و عرضه خدمات عدلی به سبب حضور مخالفین در آن مناطق توسط حکومت صورت نمی گیرد. برای درک دقیق وضعیت فعلی، به چالش های پیش روی وزارت، درذیل به طور مفصل پرداخته شده است:

ب. چالش‌ها

با وجود اقداماتی که برای بهبود ارائه خدمات برای مردم در ۵ سال گذشته صورت گرفته است، هنوز هم چالش‌ها و موانعی در بخش های طرح، تسوید، تدقیق و تعدیل قوانین، دسترسی عامه مردم به عدالت، شفافیت و حسابداری، ارتقای ظرفیت، اعمار زیرساخت ها و برقراری هماهنگی و همکاری با ادارات ذیربط و تأمین امنیت وجود دارد که ذیلاً به آن پرداخته می شود.

۱. اصلاح و تسوید قوانین

- کمبود ظرفیت تخصصی در ادارات دولتی به منظور تهیه طرح ابتدایی اسناد تقنینی.
- ناکافی بودن کارمندان مسلکی ریاست عمومی تقنین از نظر کمی و کیفی.
- تکمیل نبودن دیتابیس دسترسی به اسناد تقنینی با معیارهای بین المللی.
- ترجمه ناقص قوانین کشورهای خارجی و ارائه آن غرض تدقیق و طی مراحل.
- مداخله موسسات و اعمال فشار حین تدقیق اسناد تقنینی.
- فعال نبودن بخش آموزش و عدم موجودیت ظرفیت در بخش تحقیقات علمی در ریاست تقنین.
- هماهنگی ضعیف میان ریاست تقنین و ادارات دولتی قبل از تهیه سند تقنینی مورد نیاز.
- بلدیت ضعیف کارکنان مسلکی ریاست عمومی تقنین به زبان‌های معتبر خارجی.

۲. دسترسی عامه مردم به عدالت

- وضاحت ناکافی چارچوب حقوقی و مدیریتی سیستم مساعدت های حقوقی.
- نبود یک سیستم هماهنگ و کارآ برای مساعدت های حقوقی که با در نظر داشت منابع موجود، جوابگوی حد اقل نیازمندی‌ها باشد.
- میزان محدود خدمات مساعدت های حقوقی و دسترسی اندک به مساعدت های حقوقی با کیفیت.
- عدم ارائه خدمات مساعدت های حقوقی در اکثریت ولسوالی ها
- پائین بودن سطح آگاهی مظنونین و متهمین بی بضاعت و ادارات عدلی در مورد چگونگی عرضه خدمات رایگان حقوقی.
- پایین بودن سطح آگاهی حقوقی عامه مردم.
- نبود هماهنگی میان ادارات ذیربط برای ایجاد یک چارچوب حقوقی مشخص جهت تنظیم امور حل عرفی منازعات
- اعمال نفوذ زورمندان در برابر استرداد ملکیت های دولتی غصب شده.
- نبود مکانیزم مشخص جهت نظارت بر فعالیت احزاب سیاسی و جمعیت ها در ولایات.
- کمبود و ناکافی بودن کارگاه های حرفوی و کتابخانه های مجهز در مراکز اصلاح و تربیت اطفال در ولایات.

۳. شفافیت و حسابداری

- نبود پالیسی مشخص مبارزه با فساد اداری در سطح وزارت.
- عدم آرایه به موقع گزارش های ربعوار مرکزی و ولایتی.
- آرایه معلومات ناکافی از چگونگی اجراءات و میزان آرایه خدمات وزارت به مردم
- کمبود شفافیت در روند حسابداری و عدم پیگیری گزارش دهی ریاست های مرکزی و ولایتی.
- طولیل بودن طرزالعمل های تدارکاتی و مغلق بودن قانون تدارکات و طرزالعمل تدارکاتی و همچنان تمرکز صلاحیت های تدارکاتی در مرکز.

- پائین بودن ظرفیت مسلکی و فنی کارکنان بخش تدارکات در سطح مرکز و ولایات.
- طولیل شدن پروسه استخدام داخلی وزارت.
- توجه کمتر وزارت در دخیل ساختن کارکنان وزارت در امر تصمیم گیری ها و بحث روی موضوعات مربوط.
- اعمال نفوذ غیر قانونی بعضی از اراکین دولتی و گروه‌های سیاسی.
- نبود میکانیزم برای تثبیت و دریافت رضایت یا عدم رضایت مراجعین از ارائه خدمات عدلی و حقوقی
- طولیل بودن برخی از پروسیجرهای کاری.
- نبود میکانیزم‌های ارایه معلومات کامل از نحوه اجراءات کاری به مراجعین.
- مشخص نبودن صلاحیت‌ها و مسولیت‌های اداره تفتیش داخلی وزارت.
- پائین بودن ظرفیت مسلکی و فنی کارکنان ریاست تفتیش داخلی وزارت.
- همکاری و هماهنگی ضعیف ریاست‌های مرکزی و ولایتی وزارت با ریاست تفتیش داخلی در امر نظارت بر مسائل مالی و اجراءات کاری.

۴. ظرفیت:

- کمبود مامورین با تجربه و مسلکی.
- پائین بودن ظرفیت مامورین در جهت استفاده از وسایل تکنالوژی و اجرای موثر وظایف.
- پائین بودن ظرفیت‌های رهبری و مدیریتی.
- پائین بودن ظرفیت بخش‌های حمایتی وزارت.
- عدم موجودیت سیستم ارتباطات درست و تجهیزات ارتباطی.
- پائین بودن سطح تحصیلات مامورین موجود وزارت (حدود ۱ فیصد ماستر، ۲۵ فیصد کارمند دارای درجه تحصیلی لیسانس و متیاقی در سطح بکلوریا و پائین از آن).
- عدم تناسب تشکیل با حجم وظایف و عدم تصنیف وظایف به صورت کاملاً استندرد.
- عدم موثریت سیستم موجود ارزیابی اجراءات کارکنان
- کمبود کارکنان اناث در مطابقت با پالیسی‌های جندر.
- عدم تناسب میان معاشات کارکنان دولتی و موسسات خصوصی.
- کمبود مامورین مسلکی جهت میانجیگری منازعات حقوقی در سطح ولایات و ولسوالیها.
- کمبود راهکارهای موثر مکافات و مجازات
- نبود دیتابیس در بخش‌های مختلف.

۵. زیر ساخت‌ها و تجهیزات:

- نبود تعمیر مناسب برای دفاتر مرکزی وزارت عدلیه.
- نبود دفاتر کاری برای ۱۳ ریاست عدلیه در ولایات
- نبود تعمیر مراکز اصلاح و تربیت اطفال در ۲۸ ولایت.
- نبود تعمیر در اکثریت مدیریت‌های حقوق ولسوالی‌ها.
- کمبود تجهیزات و وسایط ترانسپورتی.
- کمبود زیرساخت‌ها برای تکنالوژی معلوماتی و عدم تامین ارتباط بین ولایات و مرکز از طریق انترنیت
- نبود و کمبود انرژی برق در بعضی از دفاتر وزارت عدلیه.

۶. هماهنگی و همکاری با ادارات ذیربط

- سطح پایین همکاری و هماهنگی بین ادارات مختلف سکنتور عدلی و قضائی.
- سطح پایین ارتباطات میان موسسات ذیربط همکار (داخلی و خارجی) و وزارت.

۷. امنیت

- کمبود زیربناها و نیروی امنیتی در ادارات وزارت عدلیه.
- نبود مراکز کمک های اولیه طبی.
- کمبود تجهیزات و وسایل ضد حریق.
- کمبود تجهیزات و وسایل برقی برای کشف خطرات امنیتی از قبیل کمره های مدار بسته و دروازه های برقی.
- پائین بودن سطح همکاری نهادهای امنیتی مخصوصا وزارت داخله با وزارت عدلیه در جهت حفظ و تأمین امنیت کارکنان و دفاتر مربوطه ریاست های عدلیه در ولایات و ولسوالیها.
- تهدید کارکنان این وزارت توسط افراد غیر مسئول در جریان وظیفه.

بخش سوم

استراتژی

هدف استراتژیک: تقویت سیستم عدلی و عرضه خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی.

"استراتژی وزارت عدلیه" با نظر داشت "برنامه ملی دارای اولویت شماره پنج" (۵ NPP) (یا قانون و عدالت برای همه)، تدوین گردیده است. هدف این برنامه عبارت است از ایجاد و تقویت پالیسی ها، قوانین، ساختارها و ظرفیت های لازم برای اصلاحات طولانی مدت و ثابت سکتور عدلی و قضایی جهت احیای اعتماد افغان ها در توانایی سیستم عدلی و قضایی در حفاظت و دفاع از منافع آنها. این برنامه دارای ۵ برنامه فرعی بوده که عبارت اند از: اصلاحات قوانین و مؤثریت قانون گذاری، افزایش مؤثریت (کارایی) سکتور عدلی، افزایش دسترسی مناسب به عدالت، ارتقای ظرفیت نهادی برای تقویت عرضه خدمات عدلی و سر انجام، افزایش زیربنای فیزیکی برای انکشاف سیستم عدلی.

وزارت عدلیه با توجه به "برنامه ملی دارای اولویت شماره ۵"، استراتژی زیر را جهت اولویت بندی اصلاحات تعیین نمود است:

- ا) اصلاحات قوانین و مؤثریت پروسه قانونگذاری
- ب) دسترسی عامه مردم به عدالت
- ج) شفافیت و حساب دهی
- د) ظرفیت
- ه) زیرساختها و تجهیزات
- و) هماهنگی و همکاری با ادارات داخلی و بین المللی ذریبط
- ز) امنیت.

الف. اصلاحات قوانین و مؤثریت پروسه قانونگذاری

هدف: تقویت روند قانونگذاری و نشر قوانین جهت دسترسی مردم به آنها

بیان استراتژی:

یکی از اهداف عمده وزارت عدلیه در پنج سال آینده "اصلاح قوانین و مؤثریت قانونگذاری" می باشد. تحقق این هدف، مستلزم ارتقای ظرفیت مامورین ریاست عمومی تقنین و فراهم نمودن زمینه مناسب کاری برای شان می باشد. به همین منظور، اسناد تقنینی عرصه های مدنی، جزایی و اقتصادی با رعایت ارزش های قانون اساسی و معیار های بین المللی بازنگری شده، بخش آموزشی و تحقیقات و مورد ترجمه اسناد حقوقی تقویت خواهد گردید. منابع و مآخذ معتبر بین المللی فراهم گردیده و قوانین و مقررات اصلاح شده در دسترس مردم در سراسر کشور قرار خواهد گرفت.

یکی از موانع عمده در برابر قانونگذاری ارائه مسوده های ضعیف توسط سایر ادارات حکومتی به ریاست تقنین می باشد. وزارت عدلیه با اتخاذ اقدامات مناسب سالانه، مهارت طرح و تسوید مامورین مربوط آن ادارات را تقویت خواهد نمود.

ب. دسترسی مردم به عدالت

هدف: فعال سازی و تقویت ادارات عدلی در سراسر کشور و عرضه بهتر خدمات مساعدت حقوقی و آگاهی عامه حقوقی

بیان استراتژی:

وزارت عدلیه از طریق ریاست های حقوق، قضایای دولت، مساعدت های حقوقی، مراکز اصلاح و تربیت اطفال و انسجام، بررسی و ثبت احزاب سیاسی و جمعیت ها، با مدرن سازی و گسترش فعالیت های آن ادارات در مرکز و ولایات، به عموم مردم کشور خدمات حقوقی را ارائه می نماید. برای ارتقای آگاهی مردم نسبت به مسایل حقوقی، "استراتژی ملی آگاهی عامه حقوقی" قبلاً تدوین گردیده و وزارت عدلیه برای تطبیق کامل آن برنامه ریزی می نماید. حق داشتن وکیل مدافع از حقوق اساسی مظنونین و متهمین و یکی از معیارهای محاکمه عادلانه می باشد. وزارت عدلیه در نظر دارد، سیستم بهتر ارایه رایگان خدمات مساعدت های حقوقی را شناسایی نموده و از "تسهیلات کمک های بلاعوض حقوقی"، جهت ارائه و گسترش خدمات مساعدت حقوقی در سطح کشور به خصوص ولسوالی ها استفاده کند.

در بخش حقوق تلاش خواهد گردید تا کارمندان ادارات حقوق با در نظر داشت قوانین و اهداف پنج ساله وزارت در قضایای مدنی و تجارتی میزان مصالحه و میانجیگری را افزایش دهد، تا زمینه دسترسی به عدالت در سراسر کشور فراهم گردد. جرگه ها و شوراهای محلی حل اختلافات بسیاری از دعاوی حقوقی مردم را حل می نمایند. به منظور حصول اطمینان از رعایت قانون اساسی و اصول حقوقی و اساسات شرعی و نیز حقوق بشری افراد توسط این جرگه ها و شوراهای، وزارت عدلیه تلاش می نماید، چارچوب قانونی حل منازعات عرفی را از طریق یک روند مشورتی با نهادهای سکتور عدلی و قضایی و نهادهای ذیربط دیگر نهایی نماید. استرداد اموال و ملکیت های غصب شده دولتی بستگی به تلاش ها و فعالیت های ادارات قضایای دولت دارد. ادارات مذکور مسئولیت دارند تا تمام فعالیت های خود را در جهت تحقق این هدف سوق دهند و در نتیجه به منظور بازگرداندن تمام دارایی های منقول و غیر منقول دولتی با غاصبین مبارزه نمایند. همچنین وزارت عدلیه در نظر دارد تهیه و تدوین مکانیزم های بررسی و نظارت بر چگونگی فعالیت احزاب سیاسی و جمعیت ها در سطح مرکز و ولایات مشخص سازد و نیز پروسه ثبت احزاب سیاسی و جمعیت ها را به منظور تقویت و تحکیم دموکراسی ساده سازی نماید. اصلاح و تربیت مجدد اطفال تحت حجز در مراکز اصلاح، نیازمند مطالعات و ارزیابی بیشتر در مورد اطفال و مراکز نگهداری می باشد و این کار وزارت را در تهیه و تدوین استراتژی نگهداری و تجدید تربیت اطفال کمک می نماید. تقویت و گسترش سیستم نظارت بر تطبیق معاهدات بین المللی حقوق بشر در ادارات دولتی یکی از اهداف دیگر می باشد که نیازمند اتخاذ اقدامات همه جانبه می باشد. در رابطه به چگونگی تامین ارتباطات وزارت با رسانه ها، نهادهای دولتی و غیر دولتی و اطلاع رسانی از فعالیت های وزارت، چارچوب مشخصی تعیین خواهد شد.

ج. شفافیت و حساب دهی

هدف: تقویت موثریت و کارایی اداره و جلب اعتماد مردم

بیان استراتژی:

شفافیت و حسابدهی ساحت دیگری است که وزارت عدلیه در راستای تطبیق برنامه ها و انجام فعالیت های خود به آن متعهد می باشد. تحقق شفافیت و حسابدهی منوط به ساده سازی شیوه های کاری، بازنگری مکانیزم های کاری و تدوین پالیسی ها، اطلاع رسانی کامل و شفاف از فعالیت های وزارت عدلیه به مردم و سهم ساختن مامورین پایین رتبه در تصمیم گیری ها می باشد. اضافه براین، ظرفیت اداره و مامورین ریاست تفتیش و بخش تدارکات وزارت عدلیه تقویت خواهد شد.

د. ظرفیت

هدف: بهترسازی فضای کاری و ارتقای ظرفیت اداره و کارکنان وزارت

بیان استراتژی:

عرضه خدمات عدلی درست، مستلزم شرایط کاری مناسب، کارکنان شایسته و موجودیت تشکیلات سازمانی منطقی می باشد. بنابراین، وزارت عدلیه تلاش خواهد نمود محیط کاری مناسب را برای کارمندان فراهم نماید. البته بهبود عرضه خدمات عدلی، بازدهی و سرعت کاری مناسب، نیازمند تقویت سیستم ارتباطات و ایجاد دینابیس در سطح ادارات در مرکز و ولایات و ارتقای ظرفیت اداره و کارکنان از طریق تطبیق برنامه ارتقای ظرفیت برای نتایج (CBRF) و بهبود وجدان کاری کارکنان می باشد. بدین منظور، وزارت عدلیه توانایی کارکنان بخش های رهبری، مدیریتی، مسلکی و تکنولوژیکی را از طریق ارتقای دانش و مهارت های مسلکی آنها، فراهم سازی زمینه تحصیلات عالی برای آنان و ایجاد راهکارهای مؤثر و مناسب مکافات و مجازات افزایش خواهد داد. برابری فرصت ها برای مردان و زنان، مستلزم تطبیق برنامه هایی برای بهبود وضعیت جنسیت می باشد. برای این منظور، وزارت عدلیه با در نظر داشت "برنامه ملی عمل برای زنان"، می کوشد وضعیت کارمندان زن وزارت را بهبود بخشد.

ه. زیرساخت ها و تجهیزات

هدف: تکمیل و تجهیز زیربنای فیزیکی وزارت عدلیه

بیان استراتژی: وزارت برای ارائه خدمات عدلی بهتر، نیازمند زیربنای فیزیکی، تجهیزات و وسایل لازم می باشد. با توجه به این نکته، وزارت عدلیه، تعمیر مرکزی و ساختمان های ریاست های عدلیه، مراکز اصلاح و تربیه اطفال و مدیریت های حقوق و لیسوالی ها را طی ۵ سال آینده اعمار و تجهیز خواهد نمود و مراکز اصلاح و تربیت اطفال، ریاست های عدلیه و ریاست های مرکزی وزارت را با وسایط ترانسپورتی و وسایل تکنولوژی معلوماتی تجهیز و اکمال خواهد کرد. با توجه به مشکل نبود برق در بعضی از ساحات، وزارت عدلیه می کوشد برخی از دفاتر را با انرژی برق آفتابی تجهیز نماید.

و. هماهنگی و همکاری با ادارات داخلی و بین المللی ذیربط

هدف: تقویت و گسترش همکاری و هماهنگی با ادارت ذیربط داخلی و بین المللی

بیان استراتژی: فراهم سازی خدمات عدلی نیازمند هماهنگی و همکاری با سایر ادارات می باشد. وزارت عدلیه برای تأمین این هدف، در گام نخست با ادارات سکتور عدلی و در گام دوم، با دیگر ادارات دولتی و نهادهای داخلی و بین المللی هماهنگی و همکاری نموده و چالش ها و موانع پیش روی ارتباطات، هماهنگی ها و همکاری ها را شناسایی کرده و موانع شناسایی شده را با طرح مکانیزم ها، رفع خواهد نمود.

ز. امنیت

هدف: بهبود امنیت فزیک و تسهیلات رفاهی کارکنان

بیان استراتژی: کارکنان در صورتی می توانند خدمات شایسته را عرضه نمایند که تهدیدی متوجه آنها نبوده و از تأمینات و رفاه لازم برخوردار باشند. وزارت عدلیه به منظور حفظ امنیت کارکنان، با همکاری وزارت امور داخله، امنیت ادارات را در مرکز، ولایات و ولسوالی ها تأمین خواهد نمود و تدابیر مناسب را جهت فراهم سازی تأمینات و رفاه آنها، مطابق قوانین موجود طرح و اجرا خواهد کرد.

بخش چهارم

برنامه‌ها

استراتژی وزارت از طرق برنامه های ذیل تطبیق می گردد:

أ. اصلاح قوانین و موثرت پروسه قانونگذاری:

مقصد: تدوین و بازنگری اسناد تقنینی کشور در مطابقت به شریعت اسلام، قانون اساسی و میثاق های بین المللی که افغانستان به آن ها الحاق نموده است، نشر اسناد تقنینی و ارتقای ظرفیت ریاست تقنین و کارکنان آن.

فعالیت های پیش بینی شده:

۱. تجهیز کتابخانه ریاست عمومی تقنین با تهیه کتب مورد نیاز، انکشاف دیتابیس و ارتباط الکترونیکی با کتابخانه های بین المللی.
۲. ارتقای ظرفیت مامورین مسلکی جهت انجام تحقیقات علمی حقوقی و ایجاد بخش آموزشی.
۳. افزایش تعداد کمی مترجمین با نظر داشت نیازمندی ها و ارتقای ظرفیت های مسلکی آنان.
۴. اولویت بندی اصلاح و بازنگری قوانین عرصه های جزایی، مدنی، اقتصادی و سایر اسناد تقنینی.
۵. آموزش مامورین ذیربط ادارت دولتی در تهیه پیش نویس قوانین مربوطه توسط بخش آموزشی.
۶. ایجاد و انکشاف دیتابیس قوانین در ریاست تقنین.
۷. تدویر سیمینارها برای مشاوران حقوقی ادارات حکومتی به منظور ایجاد هماهنگی قبل از تهیه پیش نویس ها.
۸. تکمیل کوردهای جزایی، اطفال و اداری و طی مراحل آن.
۹. زمینه سازی برای استفاده از تجارب قانونگذاری در سایر کشورها به منظور رشد کیفی پروسه قانونگذاری و ارتقای ظرفیت اعضای مسلکی.
۱۰. ترجمه تمام میثاق های که تا فعلا افغانستان به آن ملحق شده است و سایر اسناد تقنینی مورد نیاز داخلی و خارجی

ب. دسترسی مردم به عدالت:

مقصد: بهترسازی عرضه خدمات حقوقی و ارتقای سطح آگاهی حقوقی مردم.

فعالیت‌ها پیش بینی شده:

۱. چاپ، نشر و توزیع مواد آگاهی عامه حقوقی به زبان های رسمی و محلی.
۲. تدویر برنامه‌های آگاهی دهی حقوقی از طریق رسانه‌ها.
۳. تهیه میکانیزم و پروسیجر تسهیلات کمک‌های بلاعوض حقوقی جهت هماهنگی فعالیت های وزارت عدلیه و انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان به منظور عرضه خدمات و کالت دفاع رایگان برای مظنونین و متهمین بی بضاعت، زنان و اطفال در ولایات هرات، بلخ، ننگرهار و هلمند و ولسوالی‌های انتخاب شده آن.
۴. تهیه بودجه کافی برای تسهیلات کمک‌های بلاعوض حقوقی.
۵. آگاه ساختن مردم از چگونگی دسترسی به مساعدت‌های حقوقی.
۶. ایجاد دیتابیس‌های کاری برای ریاست‌های مرکزی و ولایتی.
۷. الکترونیکی ساختن بخشی از فعالیت‌های ریاست انسجام.
۸. طرح میکانیزم مشخص جهت بررسی و نظارت از چگونگی فعالیت احزاب سیاسی و جمعیت‌ها در سطح مرکز و ولایات.
۹. ارزیابی کلی وضعیت مساعدت‌های حقوقی در سطح کشور (تدوین نقشه راه).
۱۰. غنامندی قوانین، مقررات و پالیسی مربوطه به مساعدت‌های حقوقی.
۱۱. تقویت اداره حمایت از حقوق بشر به منظور اجرا و هماهنگ کردن مکلفیت های بین المللی حقوق بشر در ادارات دولتی هدف دیگر است که نیازمند اتخاذ اقدامات همه جانبه می باشد.
۱۲. پیگیری سفارشات میکانیزم‌های نظارتی حقوق بشر سازمان ملل متحد در ادارات دولتی.
۱۳. تدویر برنامه های آموزشی در زمینه موضوعات مربوط به حقوق بشر برای کارکنان ادارات دولتی.
۱۴. افزایش تشکیل مساعدت‌های حقوقی در سطح کشور و تجهیز آن و توجه لازم به حقوق و امتیازات مساعدین حقوقی.
۱۵. تلاش جهت ایجاد چارچوب حقوقی مشخص برای حل عرفی منازعات.
۱۶. ایجاد و تقویت کتابخانه های حقوقی در تمام ریاست های عدلیه ولایت.
۱۷. تدوین استراتیژی برای نگهداری و تجدید تربیت اطفال تحت حجر
۱۸. ایجاد کتابخانه ها برای مراکز اصلاح و تربیت اطفال تحت حجر

ج. شفافیت و حسابدهی:

مقصد: بهبود عملکرد و اجراءات ریاست‌های مرکزی و ولایتی، ارتقای سطح نظارت ریاست تفتیش داخلی از نحوه مصارف و اجراءات کاری و اطلاع رسانی به مردم از اجراءات وزارت.

فعالیت‌های پیش‌بینی شده:

۱. تدوین طرزالعمل تدویر جلسات به سطح ریاست‌ها و هیئت رهبری.
۲. ساده‌سازی رسیدگی به دعاوی حقوقی و ارائه مساعدت حقوقی.
۳. آسان و ساده‌سازی پروسه صدور جواز رهنمای معاملات، عریضه نویسان، احزاب سیاسی و جمعیت‌ها.
۴. ترسیم پروسه‌های کاری در پوسترها و در معرض دید قرار دادن آنها برای مراجعین.
۵. نشر و پخش گزارش اجراءات و دستاوردهای سالانه ادارات وزارت از طریق رسانه‌ها و وب سایت وزارت
۶. ایجاد کمیته کاری برای بررسی و ارزیابی ساحت آسیب پذیر از نظر فساد در وزارت.
۷. تدوین پالیسی مبارزه با فساد اداری در سطح وزارت.
۸. تقویت سیستم گزارشدهی، اجراءات کاری و ارتقای ظرفیت ریاست تفتیش داخلی.
۹. تحلیل پروسه کاری و اداری جهت شناسایی میکانیزم‌های ساده سازی و همچنان شناسایی نکات ضعف و قوت ادارات و کارمندان.
۱۰. تقویت و بهبود میکانیزم دریافت شکایات کارکنان و رسیدگی به آن جهت استخدام کارمند و متخصص ثبت شکایات و بررسی شکایات.
۱۱. ایجاد مکانیزم سمع شکایات از طریق توزیع کارت‌ها برای مراجعین ریاست های حقوق مرکز و کابل.
۱۲. تدوین پالیسی منابع بشری در سطح وزارت.
۱۳. تطبیق پالیسی‌های منابع بشری و مبارزه با فساد اداری در سطح وزارت و نظارت بر آن.

د. ظرفیت:

مقصد: تقویت مهارت‌ها و دانش کارمندان و سیستم ارتباطات وزارت، بازنگری ساختار تشکیلاتی و استخدام کارمندان جدید بر اساس نیاز در یک پروسه شفاف رقابتی و بهبود شرایط کار.

فعالیت‌های پیش بینی شده:

۱. مکانیزم پرداخت معاشات مورد بازنگری قرار گرفته، دقیق و مستند می‌گردد.
۲. پروپوزل‌های برنامه (C.B.R.F) به منظور شامل شدن در این برنامه ترتیب می‌گردد.
۳. برنامه (C.B.R.F) در سطح مرکز و ولایات تطبیق می‌گردد.
۴. ساختار تشکیلاتی با در نظر داشت برنامه (C.B.R.F) مورد بازنگری قرار گرفته و وظایف بصورت درست تصنیف بندی و تشکیلات متناسب با حجم وظایف ترتیب و سیستم ارتباطات داخلی تقویه می‌گردد.
۵. کارمندان با ظرفیت های بلند (مهارت های رهبری، مدیریتی، مسلکی و تکنولوژیک) در مطابقت با معیارهای برنامه (C.B.R.F) و قوانین نافذه به اساس اصل شایسته سالاری و با در نظرگیری پالیسی جنسیت استخدام می‌گردد.
۶. چارچوب حقوقی (بازنگری طرز العمل ها و رهنمود های کاری) در سطح وزارت جهت بهبود ارایه خدمات ایجاد می‌گردد.
۷. استراتژی منابع بشری و پلان تطبیقی آن بر مبنای استراتژی وزارت و رعایت پلان کاری ملی برای زنان تدوین و اجرا می‌گردد.
۸. برنامه های آموزشی اختصاصی برای ارتقای کارکنان اناث تدوین و اجرا می‌گردد.
۹. مکانیزم برای برنامه کارآموزی فارغان اناث از پوهنچی های حقوق و شرعیات در کابل و سه ولایت کشور و جذب زنان واجد شرایط در این برنامه تدوین می‌گردد.
۱۰. برنامه کارآموزی برای فارغان اناث فاکولته های حقوق در مرکز و ولایات تدویر می‌گردد.
۱۱. نیازسنجی آموزشی در سطح اداره مرکزی و ولایتی به صورت سالانه تکمیل و گزارش آن تهیه می‌گردد.
۱۲. برنامه‌های آموزشی کوتاه مدت یا سیر علمی، با در نظر داشت نیازسنجی آموزشی و برنامه کاری ملی برای زنان با همکاری موسسات ملی و بین المللی در داخل و خارج از کشور تدویر می‌گردد.
۱۳. طرز العمل آموزش برای کارکنان تدوین و تصویب می‌گردد.
۱۴. آموزگاران مسلکی از خود کارکنان تربیه و آموزش توسط خود کارمندان وزارت عرضه می‌گردد.
۱۵. بورسیه‌های تحصیلی در مقاطع لیسانس، ماستری و دکترا با در نظر داشت اهداف استراتژیک فراهم می‌گردد.
۱۶. طرز العمل مکافات و مجازات با در نظر داشت قوانین و مقررات نافذ تدوین می‌گردد.
۱۷. برنامه های مختلف جهت تشویق و ایجاد انگیزه در کارمندان دایر می‌گردد.

۵. زیرساخت ها و تجهیزات

مقصد: اعمار زیربناهای فزیکي مورد نیاز به سطح مرکز، ولایات و ولسوالی‌ها و تجهیز آن‌ها

فعالیت‌های پیش‌بینی شده:

۱. اعمار ساختمان مرکزی وزارت عدلیه (آغاز کار ۲۰۱۴)
۲. اعمار ۱۳ تعمیر برای ریاست‌های عدلیه در ولایات (گفتنی است که کار اعمار تعمیر ۹ ریاست عدلیه در سال ۲۰۱۳ آغاز گردیده است).
۳. اعمار تعمیر برای ۱۵ مرکز اصلاح و تربیت اطفال در مراکز ولایت‌ها (کار اعمار ۲ تعمیر در سال ۲۰۱۳ آغاز گردیده است).
۴. اعمار تعمیرهای مدیریت‌های حقوق در ولسوالی‌ها.
۵. تهیه انرژی آفتابی برای ریاست‌های عدلیه و مراکز اصلاح در ولایات فاقد برق.
۶. نیازسنجی اداری و فراهم‌سازی تجهیزات و وسایل ترانسپورتنی در اداراتی که با کمبود وسایل ترانسپورتنی مواجه‌اند.
۷. وصل ریاست‌های عدلیه ولایات به شبکه فایبر نوری، با در نظر داشت پیشرفت کار وزارت مخابرات در هر ولایت و ارائه خدمات اینترنتی به آنها جهت تقویت ارتباطات بین ریاست‌های عدلیه و دفتر مرکزی وزارت.
۸. ایجاد زیرساخت شبکه داخلی کمپیوتری، تلفون‌های "پی بی اکس" در تعمیر جدید مرکزی وزارت، وصل آن به شبکه فایبر نوری و ایجاد یک سرور روم مجهز به همه امکانات مورد نیاز.

۶. هماهنگی و همکاری با ادارات داخلی و بین‌المللی ذیربط

مقصد: افزایش هماهنگی و همکاری با ادارات ذیربط حکومتی و موسسات داخلی و بین‌المللی

فعالیت‌های پیش‌بینی شده:

۱. برگزاری سمینارها و ورکشاپ‌ها برای تقویت هماهنگی.
۲. برگزاری جلسات مشترک منظم و دوامدار میان ادارات عدلی و قضایی.
۳. برگزاری جلسات سه‌ماهه با مؤسسات ملی و بین‌المللی در مرکز و ولایات.
۴. تامین و تعمیم ارتباطات الکترونیکی در جهت تقویت هماهنگی و ارائه خدمات بهتر.
۵. برگزاری جلسات سالانه روسای عدلیه مرکزی و ولایتی.

ز. امنیت

مقصد: امنیت فزیکي کارکنان تامین و نگرانی‌های کاری آنان بر طرف می‌گردد.

فعالیت‌های پیش‌بینی شده:

۱. تهیه تجهیزات و وسایل ایمنی در دفاتر کاری وزارت عدلیه.
۲. عقد تفاهتنامه‌ها با وزارت داخله در رابطه به تامین امنیت دفاتر وزارت عدلیه در سطح مرکز و ولایات.
۳. تدوین رهنمود طرز اجرا تقاعد کارکنان.
۴. تجهیز کودکستان در تعمیر مرکزی وزارت.
۵. ایجاد مرکز کمک‌های اولیه در وزارت.

برای تطبیق هر چه بهتر استراتیژی و اجرای موثر فعالیت‌های که در برنامه‌ها مشخص گردیده، برنامه عمل جامع تدوین شده است که در آن فعالیت‌های کلی، فعالیت‌های فرعی، اجرا کننده فعالیت‌ها، زمان اجرا، منابع مالی و نتایج متوقعه مشخص گردیده است که ضمیمه این استراتیژی می‌باشد. این سند وزارت عدلیه قادر می‌سازد تا به شکل موثر پلان گذاری نموده و از تطبیق این استراتیژی به طور تخنیکي نظارت نماید.

بخش پنجم

تطبيق، نظارت و ارزیابی

وزارت عدلیه در صورتی می تواند به اهداف و مقاصد مندرج در این استراتژی نایل آید که فعالیت‌های پیش‌بینی شده آن به درستی تطبيق شوند و پیشرفت فعالیت‌ها و پروژه‌ها در جهت هدف تعیین شده به طور مستمر مورد نظارت و ارزیابی قرار گیرد و مشکلات و موانعی که سد راه تطبيق فعالیت‌های استراتژیک قرار می‌گیرند، شناسایی گردیده و جهت رفع آن سعی و تلاش جدی صورت گیرد.

۱. تطبيق استراتژی

الف. مراجع مسئول در تطبيق:

اهداف، برنامه‌ها و فعالیت‌های این استراتژی شامل همه بخش‌های وزارت در مرکز و ولایات بوده و اجرای کامل آن منوط به حمایت‌های مالی و تخنیکی دولت و نهادهای همکار داخلی و بین‌المللی می‌باشد.

وزیر عدلیه با معینان مسلکی و اداری مسئولیت رهبری، تطبيق و نظارت بر هفت برنامه مندرج این استراتژی را برعهده دارد. تحت نظر هر یک از معینان وزارت، رؤسای ادارات مرکزی با آمرین و مدیران شان در مرکز و رؤسای عدلیه ولایات، آمرین و مدیران بخش‌های آن، مسئول تطبيق برنامه‌های پیش‌بینی شده خاص خود می‌باشند.

سازمان‌های غیر دولتی داخلی و موسسات بین‌المللی در چارچوب قوانین و پس از امضای موافقتنامه همکاری با وزارت، در تطبيق برنامه‌های این استراتژی سهم خواهند گرفت.

ب. چگونگی تطبيق:

اولین قدم برای تطبيق موفقانه این استراتژی، درک صحیح از آن و بهره‌گیری منابع موجود برای اجرای آن می‌باشد.

ریاست پالیسی، پلان و ارتباط خارجه وزارت، این استراتژی را به زبان‌های رسمی و زبان انگلیسی تهیه نموده و برای روسای مرکزی و ولایتی طی ورکشاپی توضیح می‌نماید و از طریق رؤسا تمامی کارمندان وزارت در سطح مرکز و ولایات آموزش داده خواهند شد. بعد از تهیه پلان‌های عملیاتی، برای حصول اطمینان از اینکه تمام ریاست‌ها و کارمندان به درک صحیح از وظایف محوله شان دست یافته‌اند، برنامه‌های آموزشی مناسبی طرح و اجرا خواهد شد.

برای تطبيق موثر استراتژی و پلان‌های عملیاتی، اختیارات بیشتری به واحدهای ذیربط وزارت عدلیه در مرکز، ولایات و ولسوالی‌ها تفویض خواهد شد و ریاست پلان در زمینه مدیریت استراتژیک، واحد‌های ذیربط را همکاری تخنیکی نموده و ظرفیت‌های نظارت را در مرکز و ولایات تقویت خواهد کرد. اضافه براین، مجریان برنامه‌ها در تصمیم‌گیری‌ها شریک می‌گردند تا احساس مسئولیت آن‌ها بیشتر شده و برای حل مشکلات تلاش نمایند.

استفاده اعظمی از ظرفیت‌های موسسات همکار بین‌المللی و سازمان‌های غیر دولتی یک عامل اصلی برای موفقیت تطبيق این استراتژی می‌باشد. بنابراین، مقام رهبری وزارت عدلیه تمویل کنندگان را تشویق می‌نماید تا ظرفیت کارکنان را در سطح مرکز، ولایات و ولسوالی‌ها انکشاف داده و از آنها برای تطبيق پروژه‌های تمویل شده از طریق بودجه انکشافی استفاده نمایند. همچنان جهت تطبيق موثر استراتژی، هماهنگی بین بخش‌های مختلف وزارت عدلیه و نیز بین وزارت عدلیه و نهادهای دولتی و موسسات همکار در سطح مرکز و ولایات از طریق جلسات مشترک افزایش می‌یابد.

۲. نظارت

نظارت جز اساسی برای تطبیق موثر استراتژی بوده که به طور عمومی توسط رهبری وزارت عدلیه و به شکل خاص آن توسط ریاست پلان به اساس برنامه عمل این استراتژی و فارمتهای خاص که بعداً تدوین می‌گردند، صورت می‌گیرد. نظارت بر تطبیق استراتژی وزارت عدلیه شامل سه عنصر اصلی ذیل می‌باشد:

الف. نظارت از پیشرفت اهداف تعیین شده، از طریق فارمتهای خاص و فراهم‌آوری گزارش‌های کاری در هر ربع و آخر سال که حاوی معلومات در زمینه اجرای هر فعالیت برنامه با توجه به اهداف تعیین شده در پلان‌های عملیاتی سالانه باشد.

ب. نظارت از استفاده منابع با توجه به بودجه اختصاص یافته به برنامه‌های این استراتژی.

ج. نظارت از تطبیق برنامه‌هایی که از طریق بودجه غیر اختیاری توسط موسسات همکار تطبیق می‌گردند.

۳. ارزیابی

ارزیابی منظم و غیر جانبدارانه از پروژه‌ها و برنامه‌های در حال اجرا یا تکمیل شده این استراتژی از مرحله طراحی، تطبیق و نتایج آن-ها، در دو مرحله میان مدت و نهایی صورت می‌گیرد.

این ارزیابی توسط کمیته کاری متشکل از کارشناسان ریاست پلان، مشاورین داخلی و خارجی موسسات همکار زیر نظر معین مالی و اداری وزارت عدلیه، صورت خواهد گرفت. کمیته متذکره در مدت تعیین شده نتایج حاصله از تطبیق استراتژی را با بررسی تمام گزارش‌ها و پلان‌های عملیاتی سالانه ارزیابی نموده و به شکل حوزه وار از چند ریاست عدلیه ولایات بازدید به عمل آورده و تطبیق استراتژی را ارزیابی می‌نماید. در پایان، نتایج تمام بررسی‌های عملی و تحقیقاتی انجام شده را به شکل یک گزارش تفصیلی که در آن درصدی تطبیق و عدم تطبیق استراتژی، علل و عوامل آن انعکاس می‌یابد، تهیه می‌نماید.

الف. ارزیابی میان مدت

ریاست پلان، در نیمه اول سومین سال تطبیق این استراتژی، طی ورکشاپی به کمک مشاورین داخلی و خارجی، نتایج ارزیابی میان مدت را که توسط کمیته موظف صورت گرفته و شامل ارزیابی پیشرفت، درصدی تطبیق، چالش‌های تطبیق، توصیه‌ها و نظریات می‌شود، با اشتراک کنندگان ورکشاپ شریک می‌سازد.

این ورکشاپ به ریاست وزیر عدلیه تدویر می‌یابد و در آن معینان وزارت، روسای مرکزی و ولایتی، نمایندگان نهادهای تمویل کننده، نهادهای دولتی و غیر دولتی و مشاورین داخلی و خارجی که با وزارت عدلیه همکاری دارند، شرکت خواهند داشت و براساس نتایج حاصله از ارزیابی، اهداف استراتژی را برای نیمه بعدی دوره تطبیق، مورد بازنگری قرار خواهد داد.

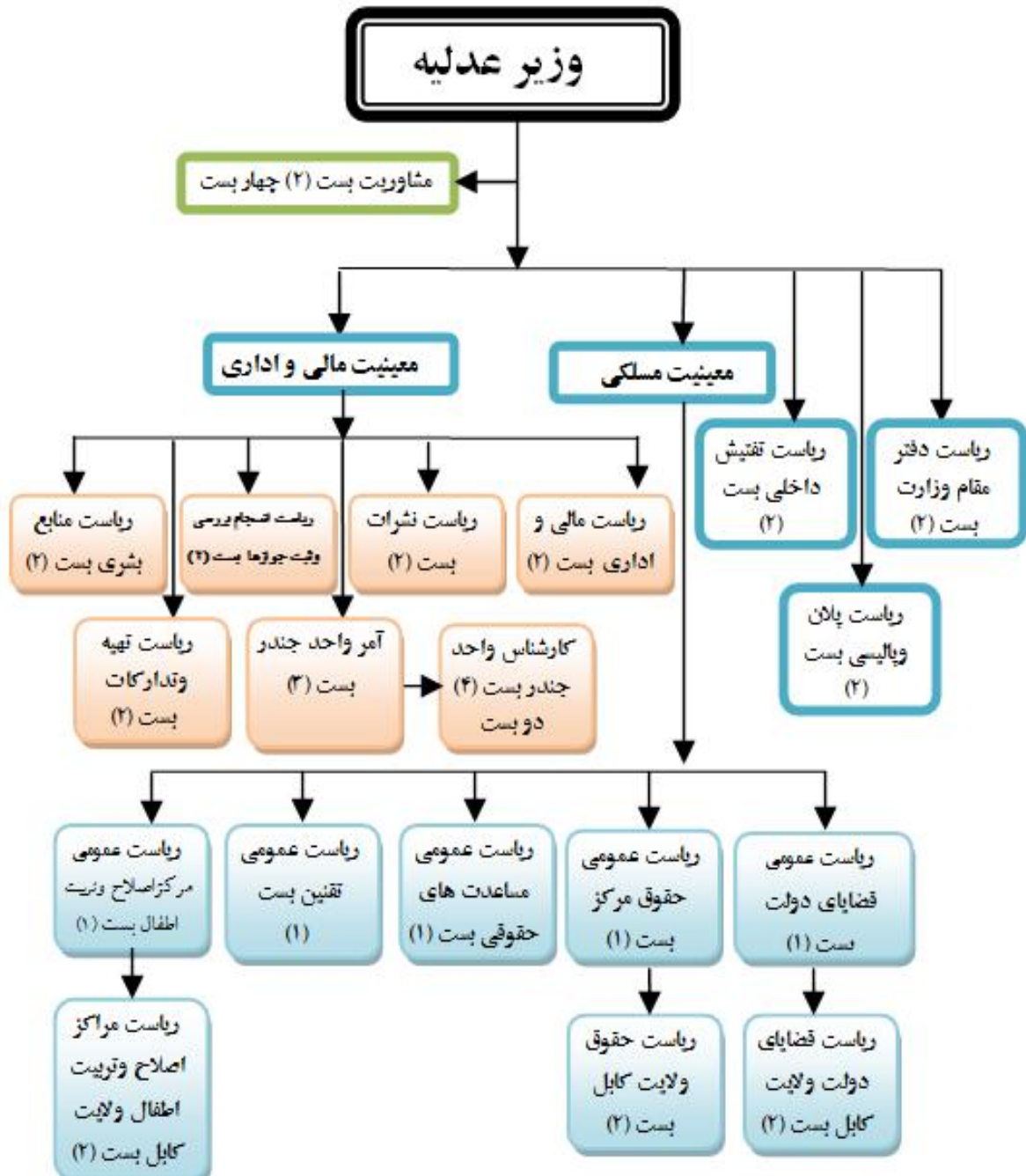
ب. ارزیابی نهایی

ارزیابی نهایی از تطبیق این استراتژی در پایان دوره تطبیق استراتژی توسط کمیته موظف ارزیابی صورت خواهد گرفت. کمیته موظف به همکاری ریاست پلان، طی ورکشاپی نتایج ارزیابی نهایی خود را که شامل ارزیابی پیشرفت، درصدی تطبیق، چالش‌های تطبیق، توصیه‌ها و نظریات می‌شود، با اشتراک کنندگان ورکشاپ شریک می‌سازد.

در ارزیابی نهایی، نتایج متوقعه این استراتژی، فعالیت‌های انجام شده و مواردی که تحقق نیافته به سطح کشور بررسی گردیده، درس-ها و تجربیات حاصله از تطبیق استراتژی، در زمینه انکشاف، تطبیق و مراقبت از استراتژی بعدی مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

تشکیل وزارت عدلیه در سطح ریاست‌های مرکزی و ریاست‌های عدلیه

تشکیل وزارت عدلیه سال ۱۳۹۳

برنامه عمل استراتژی "قانون و عدالت" وزارت عدلیه (۱۳۹۳-۱۳۹۷)							
هدف استراتژیک: تقویت سیستم عدلی و ارائه خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی							
برنامه: الف. اصلاحات قوانین و موثرت پروسه قانونگذاری							
مقصد: تدوین و بازنگری قوانین افغانستان در مطابقت به شریعت اسلام، قانون اساسی و کنوانسیون های بین المللی، نشر اسناد تقنینی و ارتقای ظرفیت ریاست تقنین و کارمندان آن							
کد فعالیت	فعالیت ها	کد فعالیت های جزئی	فعالیت های جزئی	اجرا کننده	زمان اجرا	منابع مالی	نتایج مترقعه
الف. ۱	تجهیز کتابخانه ریاست عمومی تقنین با تهیه کتب مورد نیاز، انکشاف دیتابیس و ارتباط الکترونیکی با کتابخانه های بین المللی	الف. ۱.۱	تجهیز کتابخانه ریاست تقنین	تقنین و تدارکات	۹۴-۱۳۹۳	بودجه انکشافی	کتابخانه تقنین با کتب و وسایل مورد نیاز تجهیز
		الف. ۱.۲	ایجاد ارتباط با کتابخانه های بین المللی	تقنین، اداری و تدارکات	۹۷-۱۳۹۳	بودجه انکشافی	دیتابیس برای آن ایجاد گردیده است
		الف. ۱.۳	ایجاد دیتابیس برای کتابخانه	تقنین و اداری	۱۳۹۳	بودجه انکشافی	بیش نویس اسناد تقنینی با رعایت نورم های بین المللی تدوین گردیده است
الف. ۲	ارتقای ظرفیت مامورین مسلکی جهت انجام تحقیقات علمی حقوقی و ایجاد بخش آموزشی	الف. ۲.۱	استخدام ۳ تن متخصص در امور تحقیق	تقنین و منابع بشری	۱۳۹۴	بودجه انکشافی	ظرفیت کارمندان مورد تحقیقات علمی-حقوقی
		الف. ۲.۲	ایجاد بخش آموزشی و ارائه برنامه های آموزشی	تقنین و منابع بشری	۹۷-۱۳۹۵	بودجه انکشافی	ارتقا یافته است ظرفیت آموزشی این بخش در کل بلند رفته است
الف. ۳	افزایش تعداد کمی مترجمین با در نظر داشت نیازمندی ها و ارتقای ظرفیت های مسلکی آنان	الف. ۳.۱	استخدام ۲ مترجم در بخش عربی و انگلیسی و استخدام یک تن همادنگ کننده	تقنین و منابع بشری	۹۵-۱۳۹۳	بودجه انکشافی	بخش ترجمه تکمیل گردیده است
		الف. ۳.۲	ادغام مورد مترجمین در تشکیل ریاست تقنین	تقنین و منابع بشری	۹۷-۱۳۹۶	بودجه عادی	
الف. ۴	اولویت بندی اصلاح و بازنگری قوانین عرصه های جزایی، مدنی، اقتصادی و سایر اسناد تقنینی	الف. ۴.۱	اولویت بندی اصلاح قوانین	تقنین	۱۳۹۳	بودجه عادی	قوانین عرصه های جزایی، مدنی، اقتصادی و سایر اسناد تقنینی با در نظر داشت ارزش قانون اساسی موازین حقوق بشری و نورم های بین المللی عیار گردیده است.
		الف. ۴.۲	اصلاح و بازنگری قوانین جزایی	تقنین	۹۴-۱۳۹۳	بودجه عادی/انکشافی	تهدات افغانستان در کنفرانس های لندن و کابل عملی شده اند
		الف. ۴.۳	اصلاح و بازنگری قوانین مدنی	تقنین	۹۶-۱۳۹۵	بودجه عادی/انکشافی	
		الف. ۴.۴	اصلاح و بازنگری قوانین اقتصادی و سایر اسناد تقنینی	تقنین	۹۷-۱۳۹۳	بودجه عادی/انکشافی	
الف. ۵	آموزش مامورین ذریعۀ ادارت دولتی در تهیه پیش نویس قوانین مربوطه توسط بخش آموزشی	الف. ۵.۱	نیازسنجی آموزشی ادارت ذریعۀ در تهیه پیش نویس قوانین و تهیه پلان آموزشی	تقنین	۱۳۹۳	بودجه عادی/انکشافی	ظرفیت کاری مامورین ذریعۀ در تهیه پیش نویس قوانین ارتقا یافته است
		الف. ۵.۲	تدویر ورکشاپ های آموزشی سال دو مراتبه	تقنین	۹۷-۱۳۹۴	بودجه عادی/انکشافی	امور تسوید و تدقیق قوانین را در تقنین سهل گردیده و طی مراحل بعدی قوانین مطابق پلان کار تقنینی به اسرع وقت صورت گرفته است
الف. ۶	ایجاد و انکشاف دیتابیس قوانین ریاست تقنین	الف. ۶.۱	ارزیابی نحوه ساختن دیتابیس قوانین ریاست تقنین	تقنین و اداری	۱۳۹۳	بودجه انکشافی	دیتابیس ایجاد و انکشاف داده شده است
		الف. ۶.۲	ایجاد و انکشاف دیتابیس قوانین ریاست تقنین	تقنین و اداری	۱۳۹۴		
		الف. ۶.۳	آموزش مسوولین بخش برای استفاده از دیتابیس	تقنین و اداری	۱۳۹۴		
الف. ۷	تدویر سیمینارها برای مشاوران حقوقی ادارات حکومتی به منظور ایجاد هماهنگی قبل از تهیه پیش نویس ها	الف. ۷.۱	تدویر ۲ سیمینار در ربع های اول و سوم هر سال هجری	تقنین	۹۷-۱۳۹۴	بودجه عادی	سیمینارها برای مشاوران به منظور ایجاد هماهنگی قبل از تهیه پیش نویس تدویر گردیده اند
الف. ۸	تکمیل کودهای جزایی، اطفال و اداری و طی مراحل آن	الف. ۸.۱	تکمیل کود اطفال	تقنین/واحد حمایت از حقوق بشر	۹۴-۱۳۹۳	بودجه عادی/انکشافی	کود اطفال تکمیل شده است
		الف. ۸.۲	تکمیل کود اداری	تقنین	۹۵-۱۳۹۴	بودجه عادی	کود اداری تکمیل شده است
الف. ۹	زمینه سازی برای استفاده از تجارب قانونگذاری در سایر کشورها به منظور رشد کیفی پروسه قانونگذاری و ارتقای ظرفیت اعضای مسلکی	الف. ۹.۱	سیر علمی کارکنان تقنین	تقنین/منابع بشری	۹۷-۱۳۹۳	بودجه انکشافی	تعداد کارکنان تقنین تجارب جدید قانونگذاری را فرا گرفته اند و از این طریق ظرفیت کاری ریاست تقنین بلند رفته است
		الف. ۹.۲	تدویر حداکثر ۳ برنامه آموزشی مسلکی برای کارمندان تقنین توسط روسای بخش و مشاورین	تقنین/منابع بشری	۹۷-۱۳۹۳	بودجه عادی	آموزش مسلکی های لازم برای کارمندان تقنین برگزار می گردد
الف. ۱۰	ترجمه تمام میناق های که تا فعلا افغانستان به آن ملحق شده است و سایر اسناد تقنینی مورد نیاز داخلی و خارجی	الف. ۱۰.۱	اولویت بندی میناق های که افغانستان به آن ملحق شده برای ترجمه	تقنین	۱۳۹۳	بودجه عادی/انکشافی	تمام میناق های که افغانستان به آنها پیوسته است گردیده اند
		الف. ۱۰.۲	ترجمه میناق های که تا هنوز ترجمه نگردیده است	تقنین	۹۷-۱۳۹۴	بودجه عادی/انکشافی	
		الف. ۱۰.۳	ترجمه سایر اسناد مورد نیاز وزارت	تقنین	۹۷-۱۳۹۴	بودجه عادی/انکشافی	

برنامه عمل استراتژی "قانون و عدالت" وزارت عدلیه (۱۳۹۳-۱۳۹۷)							
هدف استراتژیک: تقویت سیستم عدلی و ارائه خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی							
برنامه: ب. دسترسی مردم به عدالت							
مقصد: بهترسازی عرضه خدمات حقوقی و ارتقای سطح آگاهی حقوقی مردم							
کد فعالیت	فعالیت ها	کد فعالیت های جزئی	فعالیت های جزئی	اجرا کننده	زمان اجرا	منابع مالی	نتایج متوقعه
ب.۱	چاپ، نشر و توزیع مواد آگاهی عامه حقوقی به زبان های رسمی و محلی	ب.۱.۱	تهیه مضامین قابل چاپ به نایب هیئت موظف وزارت	ریاست عمومی	۱۳۹۷-۱۳۹۳	بودجه انکشافی	سطح آگاهی حقوقی عامه مردم از حقوق و وجایب شان افزایش یافته است و از نحوه رسیدگی به قضایای شان در مراجع عدلی و
		ب.۱.۲	ارسال و توزیع مواد چاپ شده به ولایات	مساعدت های حقوقی			
ب.۲	تدویر برنامه های آگاهی دهی حقوقی از طریق رسانه ها	ب.۲.۱	تهیه سیات ها (فیلم های کوتاه) حقوقی بعد از نایب هیئت موظف و نشر آن از طریق رسانه های جمعی	ریاست عمومی مساعدت های حقوقی	۱۳۹۷-۱۳۹۳	بودجه انکشافی	سطح دانش عامه مردم خصوصاً اشخاص بی سواد بلند رفته است
ب.۳	وکلاي مدافع افغانستان به منظور عرضه خدمات وکالت دفاع رایگان برای مظنونین	ب.۳.۱	تهیه طرز العمل کاری برای ارائه خدمات مساعدت های حقوقی	ریاست مساعدت های حقوقی	۱۳۹۳	بودجه انکشافی	حقوق مظنونین، متهمین، زنان و اطفال بی بضاعت در قضایای جزایی و مدنی تامین گردیده است
		ب.۳.۲	کار روی عملی شدن مفاد طرز العمل	ریاست عمومی مساعدت های حقوقی	۱۳۹۷-۱۳۹۳		
ب.۴	تهیه بودجه کافی برای تسهیلات کمک های بلاعوض حقوقی	ب.۴.۱	هماهنگی های لازم با دفتر انکشافی سازمان ملل متحد و انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان جهت تهیه بودجه	ریاست عمومی مساعدت های حقوقی	۱۳۹۳	بودجه عادی	بودجه کافی برای تسهیلات کمک های بلاعوض حقوقی تهیه گردیده است
		ب.۴.۲	تدویر جلسات هماهنگی با سایر تنویر کنندگان برای تهیه بودجه	ریاست عمومی مساعدت های حقوقی	۱۳۹۳		
ب.۵	آگاه ساختن مردم از چگونگی دسترسی به مساعدت های حقوقی	ب.۵.۱	تهیه مضامین مرتبط به حق دسترسی مظنونین و متهمین بی بضاعت به مساعدت های حقوقی رایگان	ریاست عمومی مساعدت های حقوقی	۱۳۹۳	بودجه عادی	مردم از دسترسی رایگان به مساعدت های حقوقی آگاهی حاصل نموده اند
		ب.۵.۲	بخش، نشر و نصب معلومات راجع به حق دسترسی به مساعدت های حقوقی در محلات مربوط به پولیس، توقیف خانه ها، حازرتوالی و محاکم	ریاست عمومی مساعدت های حقوقی	۱۳۹۳-۹۷		
ب.۶	ایجاد دیتابیس های کاری برای ریاست های مرکزی و ولایتی	ب.۶.۱	ایجاد دیتابیس برای ریاست عمومی حقوق و آمریت های حقوق ولایات بلخ و هرات	ریاست مالی و اداری	۱۳۹۳	بودجه انکشافی	برای ریاست حقوق و آمریت های ولایات بلخ و هرات دیتابیس ایجاد شده است
		ب.۶.۲	انکشاف دیتابیس به تمام آمریت های حقوق ولایات	ریاست مالی و اداری	۱۳۹۴		
		ب.۶.۳	آموزش کارمندان مربوط در بخش استفاده از دیتابیس ها	ریاست مالی و اداری	۱۳۹۳-۹۴		
ب.۷	ریاست انسجام الکترونیکی ساختن بخشی از فعالیت های	ب.۷.۱	انجام ارزیابی امکان پذیری الکترونیکی ساختن اخذ جواز احزاب	انسجام	۱۳۹۳	بودجه وزارت عدلیه	تسهیلات در قسمت دسترسی عامه مردم به اطلاعات احزاب و جمعیت ها فراهم شده است
		ب.۷.۲	تهیه پلان تطبیقی به اساس نتیجه ارزیابی امکان پذیری الکترونیکی سازی	انسجام	۱۳۹۴		
		ب.۷.۳	تطبیق پلان الکترونیکی ساختن اخذ جواز احزاب سیاسی، جمعیت	انسجام	۱۳۹۴-۹۷		
ب.۸	طرح میکانیزم مشخص جهت بررسی و نظارت از چگونگی فعالیت احزاب و جمعیت ها در سطح مرکز و ولایات	ب.۸.۱	تشکیل کمیته کاری جهت طرح و تدوین میکانیزم به منظور بررسی و نظارت از چگونگی فعالیت احزاب و جمعیت ها	انسجام	۱۳۹۳	بودجه عادی	کیفیت و شفافیت در فعالیت های احزاب و جمعیت ها در سطح کشور بوجود آمده است
		ب.۸.۲	طرح و تدوین میکانیزم	انسجام	۱۳۹۳		
		ب.۸.۳	تطبیق میکانیزم	انسجام	۱۳۹۴-۹۷		
		ب.۸.۴	ارزیابی میکانیزم جهت دریافت نتایج تطبیق میکانیزم	انسجام	۱۳۹۵		
ب.۹	ارزیابی کلی وضعیت مساعدت های حقوقی در سطح کشور (نقشه راه)	ب.۹.۱	ارزیابی تخنیکی و مالی شرکت های شارت لیست شده	مساعدت های حقوقی	۱۳۹۳	بودجه انکشافی	آگاهی از وضعیت مساعدت های حقوقی و شناسایی بدیل های خوب برای عرضه مساعدت های حقوقی تکمیل گردیده است
		ب.۹.۲	عقد قرارداد با شرکت انتخاب شده و آغاز کار ارزیابی	مساعدت های حقوقی	۱۳۹۳		
		ب.۹.۳	ارائه گزارش نهایی ارزیابی مساعدت های حقوقی	مساعدت های حقوقی	۱۳۹۴		

پهلو ارانه خدمات مساعدت های حقوقی	بودجه انکشافی	۱۳۹۳	مساعدت های حقوقی	تقویت و تجهیز بود مساعدت های حقوقی جهت بازنگری چارچوب مساعدت های حقوقی	ب.۱۰.۱	غنامندی قوانین، مقررات و یالسی مربوطه به مساعدت های حقوقی	ب.۱۰
		۱۳۹۴	مساعدت های حقوقی	ارتقای ظرفیت اعضای بود مساعدت های حقوقی جهت بازنگری چارچوب مساعدت های حقوقی	ب.۱۰.۲		
تفصیل پهلو اسناد بین المللی حقوق بشر رعایت گردیده است	تعمول بودجه از کمک های دوران ۶۰٪	۱۳۹۳-۹۴	اداره حمایت از حقوق بشر	تهیه و انکشاف پروسیجر نظارت از تطبیق کنوانسیونهای بین المللی حقوق بشر	ب.۱۱.۱	تقویت و گسترش سیستم نظارت بر تطبیق معاهدات بین المللی حقوق بشر در ادارات دولتی	ب.۱۱
		۱۳۹۳-۹۷	اداره حمایت از حقوق بشر	مرور اسناد تقنینی و استراتژیک در روشنایی اسناد بین المللی حقوق بشر به منظور مطابقت آنها با معیارهای بین المللی حقوق بشر	ب.۱۱.۲		
		۱۳۹۳-۹۵	اداره حمایت از حقوق بشر	تهیه سولنامه های مشخص جهت جمع آوری معلومات به منظور درک چگونگی تطبیق کنوانسیون های بین المللی حقوق بشر از نهاد های مربوطه	ب.۱۱.۳		
		۱۳۹۳	اداره حمایت از حقوق بشر	طرح و دیزاین دیتابیس جهت حفظ و نگهداری معلومات جمع آوری شده	ب.۱۱.۴		
		۱۳۹۳-۹۷	اداره حمایت از حقوق بشر	جمع آوری معلومات از تطبیق سفارشات در نهاد های مربوطه	ب.۱۱.۵		
		۱۳۹۳-۹۷	اداره حمایت از حقوق بشر	ارتقای ظرفیت کارمندان بخش مربوطه جهت فعال نگهداشتن و معیاری ساختن سیستم فوق الذکر	ب.۱۱.۶		
		۱۳۹۳-۹۷	اداره حمایت از حقوق بشر	ترجمه و معرفی سفارشات میکانیزمهای نظارتی سازمان ملل متحد که بشکل دولمدار به آدرس دولت افغانستان ارایه میگردد	ب.۱۱.۷		
		۱۳۹۳-۹۷	اداره حمایت از حقوق بشر	بازنگری پلان عمل سفارشات با در نظر داشت سفارشات جدید میکانیزمهای نظارتی سازمان ملل متحد	ب.۱۱.۸		
		۱۳۹۳-۹۷	اداره حمایت از حقوق بشر	راه اندازی سروی (جمع آوری معلومات) در رابطه به تطبیق فعالیتهای پیشبینی شده در پلان عمل سفارشات	ب.۱۱.۹		
		۱۳۹۳-۹۷	اداره حمایت از حقوق بشر	تدویر برنامه های تعقیبی و آگاهی دهی برای کارمندان ذیربط ادارات دولتی ذیربط.	ب.۱۱.۱۰		
ظرفیت و دانش حقوق بشری کارکنان دولتی بلند رفته است	تعمول بودجه از بودجه وزارت عدلیه ۴۰٪	۱۳۹۳-۹۷	اداره حمایت از حقوق بشر	راه اندازی حداقل (۶) برنامه کوتاه مدت جهت آگاهی دهی کارمندان ادارات دولتی در رابطه به موضوعات حقوق بشر	ب.۱۲.۱	تدویر برنامه های آموزشی در زمینه موضوعات مربوط به حقوق بشر برای کارکنان ادارات دولتی	ب.۱۲
		۱۳۹۳-۹۷	اداره حمایت از حقوق بشر	راه اندازی حداقل (۲) برنامه درازمدت جهت ارتقای ظرفیت کارمندان ادارات دولتی در رابطه به موضوعات حقوق بشری	ب.۱۲.۲		
		۱۳۹۳-۹۷	اداره حمایت از حقوق بشر	تهیه و انکشاف مواد آموزشی منول و دست نامه های آموزشی حقوق بشر	ب.۱۲.۳		

مردم به مساعدت های حقوقی دسترسی پیدا کرده اند	بودجه انکشافی غیر اختیاری بانک جهانی و بودجه عادی وزارت	۱۳۹۳	ریاست عمومی مساعدت های حقوقی	انکشاف مساعدت های حقوقی از طریق پروژه به دو ولایت	ب.۱۴.۱	افزایش تشکیل مساعده های حقوقی در سطح کشور و تجهیز آن و توجه لازم به حقوق و امتیازات مساعدهین حقوقی	۱۴.ب	
		۱۳۹۳-۹۴		استخدام ۱۷ مساعده حقوقی از طریق توسعه تشکیل مساعدهین وزارت عدلیه	ب.۱۴.۲			
		۱۳۹۵		شامل نمودن بخش مساعدت های حقوقی در برنامه ارتقا ظرفیت به اساس نتایج	ب.۱۴.۳			
روند جذب افراد مسلکی و ارائه خدمات مساعدت های حقوقی با کیفیت در سطح کشور عملی گردیده است	بودجه وزارت	۱۳۹۳-۹۴	تفتین	طی مراحل قانونی طرح قانون جرگه ها و شوراهای اصلاحی	ب.۱۵.۱	تلاش جهت ایجاد جارجوب حقوقی مشخص برای حل عرفی منازعات	۱۵.ب	
منازعات عرفی دارای جارجوب مشخص حقوقی گردیده است		۱۳۹۳-۹۴	ریاست اداری	ایجاد کتابخانه های حقوقی در ولایات درجه اول	ب.۱۵.۲	ایجاد و تقویت کتابخانه های حقوقی در تمام ریاست های عدلیه ولایات		
کارمندان ریاست های عدلیه و مردم به کتاب های حقوقی دسترسی پیدا نموده اند	بودجه عادی/انکشافی	۱۳۹۳-۹۴	ریاست اداری	خریداری کتب مورد ضرورت حقوقی برای کتابخانه های ولایات اول	ب.۱۵.۳		ایجاد کتابخانه های حقوقی در ولایات درجه دوم و سوم	۱۶.ب
		۱۳۹۳-۹۴	ریاست اداری	خریداری کتب مورد ضرورت حقوقی برای کتابخانه های ولایات درجه دوم و سوم	ب.۱۶.۳			
		۱۳۹۵-۱۷	ریاست اداری	خریداری کتب مورد ضرورت حقوقی برای کتابخانه های ولایات درجه دوم و سوم	ب.۱۶.۴			
		۱۳۹۵-۹۷	ریاست اداری	خریداری کتب مورد ضرورت حقوقی برای کتابخانه های ولایات درجه دوم و سوم	ب.۱۶.۴			
چالش ها و راهکارهای موثر نگهداری و تربیت مجدد محجوزین مشخص شده اند	بودجه عادی/انکشافی	۱۳۹۳	مراکز اصلاح و تربیت اطفال	ایجاد کمیته کاری جهت طرح و ترتیب استراتژی	ب.۱۷.۱	تدوین استراتژی برای نگهداری و تجدید تربیت اطفال	۱۷.ب	
		۱۳۹۳	مراکز اصلاح و تربیت اطفال	ارزیابی وضعیت مراکز اصلاح و تربیت اطفال	ب.۱۷.۲			
		۱۳۹۴	مراکز اصلاح و تربیت اطفال	طرح و ترتیب مسوده استراتژی	ب.۱۷.۳			
		۱۳۹۴	مراکز اصلاح و تربیت اطفال	انخذ نظریات ادارات مربوط	ب.۱۷.۴			
		۱۳۹۴	مراکز اصلاح و تربیت اطفال	تهایی سازی استراتژی	ب.۱۷.۵			
ظرفیت علمی کارمندان مراکز اصلاح ارتقا یافته است و زمینه سرگرمی و مصروفیت سالم برای اطفال تحت حجز فراهم شده است	بودجه عادی/انکشافی	۱۳۹۴	مراکز اصلاح و تربیت اطفال	ایجاد کتابخانه در ۸ مرکز اصلاح و تربیت اطفال	ب.۱۸.۱	ایجاد کتابخانه ها برای مراکز اصلاح و تربیت اطفال تحت حجز	۱۸.ب	
		۱۳۹۵	مراکز اصلاح و تربیت اطفال	ایجاد کتابخانه در ۸ مرکز اصلاح و تربیت اطفال	ب.۱۸.۲			
		۱۳۹۶	مراکز اصلاح و تربیت اطفال	ایجاد کتابخانه در ۸ مرکز اصلاح و تربیت اطفال	ب.۱۸.۳			
		۱۳۹۷	مراکز اصلاح و تربیت اطفال	ایجاد کتابخانه در ۸ مرکز اصلاح و تربیت اطفال	ب.۱۸.۴			
برنامه عمل استراتژی "قانون و عدالت" وزارت عدلیه (۱۳۹۳-۱۳۹۷)								
هدف استراتژیک: تقویت سیستم عدلی و ارائه خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی								
برنامه: ج. شفافیت و حسابدگی								
مقصد: بهبود عملکرد و اجراءات ریاست های مرکزی و ولایتی، ارتقای سطح نظارت ریاست تفتین داخلی از نحوه مصارف و اجراءات کاری و اطلاع رسانی به مردم از اجراءات وزارت								
کد فعالیت	فعالیت ها	کد فعالیت های جزئی	فعالیت های جزئی	اجرا کننده	زمان اجرا	منابع مالی	نتایج متوقعه	
ج. ۱	تدوین طرز العمل تدویر جلسات به سطح ریاست ها و هیئت رهبری	ج. ۱.۱	تشکیل کمیته جهت تدوین مسوده طرز العمل تدویر جلسات و آغاز کار	ریاست دفتر	۱۳۹۳	بودجه عادی	طرز العمل تدویر جلسات تدوین گردیده است	
		ج. ۲.۱	برگزاری جلسات مشورتی در مرکز و ولایات و تدوین مسوده ابتدایی	ریاست دفتر	۱۳۹۳	بودجه عادی		
		ج. ۳.۱	شریک نمودن مسوده ابتدایی با ریاست ها، جمع آوری نظریات ریاست ها و تهایی سازی طرز العمل	ریاست دفتر	۱۳۹۴	بودجه عادی		

بروسه ارائه مساعدت های حقوقی اصلاح و تسريع گردیده است	بودجه عادی	۱۳۹۳	اداری و مالی	تشکیل کمیته جهت ساده سازی پروسه های رسیدگی به دعوی حقوقی	ج. ۱.۲	ساده سازی رسیدگی به دعوی حقوقی و ارائه مساعدت حقوقی.	ج. ۲
	بودجه عادی	۱۳۹۳	حقوق مرکز	بررسی و ارزیابی پروسه های موجود در بخش رسیدگی به دعوی حقوقی و دریافت نکات ضعف، کمبودی ها و نواقص	ج. ۲.۲		
	بودجه عادی	۱۳۹۳	حقوق مرکز	تهیه رهنمود های رسیدگی به دعوی حقوقی با در نظر داشت یافته های ارزیابی و اصلاح سیستم رسیدگی به دعوی حقوقی در مطابقت با رهنمود	ج. ۳.۲		
	بودجه عادی	۱۳۹۳	مساعدت ها	تشکیل کمیته جهت ساده سازی پروسه های ارائه مساعدت های حقوقی	ج. ۴.۲		
	بودجه عادی	۱۳۹۳	مساعدت ها	بررسی و ارزیابی پروسه های موجود در بخش ارائه مساعدت های حقوقی و دریافت نکات ضعف، کمبودی ها و نواقص	ج. ۵.۲		
	بودجه عادی	۱۳۹۳	مساعدت ها	تهیه رهنمود های ارائه مساعدت های حقوقی با در نظر داشت یافته های ارزیابی و اصلاح سیستم تدارکاتی در مطابقت با رهنمود	ج. ۶.۲		
بروسه صدور جواز نامه ها اصلاح و تسريع گردیده است	بودجه عادی	۱۳۹۳	انجام / قضایای دولت کابل	تشکیل کمیته جهت ساده و آسان سازی پروسه صدور جواز	ج. ۱.۳	آسان و ساده سازی پروسه صدور جواز رهنمای معاملات، عرضه نویسان، احزاب و جمعیت ها	ج. ۳
	بودجه عادی	۱۳۹۳	انجام / قضایای دولت کابل	بررسی و ارزیابی پروسه های موجود در بخش صدور جواز و دریافت نکات ضعف، کمبودی ها و نواقص	ج. ۲.۳		
	بودجه عادی	۱۳۹۳	انجام / قضایای دولت کابل	مطالعه و بررسی تجربیات سایر ادارت در قسمت صدور که در این بخش موفق عمل نموده اند مانند ایسا، وزارت تجارت و وزارت اقتصاد	ج. ۳.۳		
	بودجه عادی	۱۳۹۴	انجام / قضایای دولت کابل	تهیه رهنمود های جامع برای صدور جوازنامه ها، با در نظر داشت یافته های ارزیابی و اصلاح سیستم تدارکاتی در مطابقت با رهنمود	ج. ۴.۳		
بروسه های کاری در تمامی دفا تر وزارت نصب شده اند	بودجه عادی	۱۳۹۳	منابع بشري/اداری و مالی	ترسیم پروسه های کاری و جاب آن در بوستر ها و نصب آنها در معرض دید مراجعین بخصوص ریاست هایی که دارای مراجعین می باشند	ج. ۱.۴	ترسیم پروسه های کاری در بوستر ها و در معرض دید قرار دادن آنها برای مراجعین	ج. ۴
گزارش های وزارت به شکل منظم از طرف رسانه و وب سایت وزارت بخش و نشر گردیده است	بودجه عادی	۱۳۹۳	نشرات	تهیه و تدوین پالیسی نشرات و ارتباط عامه	ج. ۱.۵	نشر و بخش گزارش اجراآت و دستاوردهای سالانه ادارات وزارت از طریق رسانه ها و وب سایت	ج. ۵
	بودجه عادی	۱۳۹۳-۹۷	پالیسی و پلان/ نشرات	تهیه گزارشات از دست اوردهای وزارت و نشر آن از طریق رسانه ها و سایت وزارت مطابق با پالیسی نشرات و ارتباط عامه	ج. ۲.۵		
وضعیت منابع بشري و ساحات آسیب پذیر در برابر فساد اشکار گردیده است	بودجه عادی	۱۳۹۳	منابع بشري / تقنینش	بررسی وضعیت منابع بشري در وزارت	ج. ۱.۶	ایجاد کمیته کاری برای بررسی و ارزیابی وضعیت منابع بشري و ساحات آسیب پذیر از نظر فساد در وزارت	ج. ۶
	بودجه عادی	۱۳۹۳	منابع بشري / تقنینش	بررسی و ارزیابی ساحات آسیب پذیر از نظر فساد در وزارت	ج. ۲.۶		

ج. ۷	تدوین بالیسی مبارزه با فساد اداری در سطح وزارت	ج. ۱.۷	جمع اوری و تنظیم وضعیت منابع بشری و ساحات آسیب پذیر از نظر فساد اداری توسط کمیته	منابع بشری / تقنین	۱۳۹۴	بودجه عادی	بالیسی مبارزه با فساد تهیه و تدوین شده است
		ج. ۲.۷	تدوین بالیسی مبارزه با فساد اداری در سطح وزارت	منابع بشری / تقنین	۱۳۹۴	بودجه عادی	
ج. ۸	تقویت سیستم گزارندهی، اجراءات کاری و ارتقای ظرفیت ریاست تقنین داخلی	ج. ۱.۸	تهیه رهنمود گزارش دهی در سطح وزارت	بالیسی و پلان	۱۳۹۳	بودجه عادی	سیستم گزارش دهی تقویت می گردد و ظرفیت ریاست تقنین ارتقا یافته است
		ج. ۲.۸	ایجاد مکانیزم ارزیابی گزارش ها در مطابقت با پلان های کاری ریاست ها و استراتژی وزارت	بالیسی و پلان	۱۳۹۳	بودجه عادی	
		ج. ۳.۸	ایجاد دبانیس برای گزارش های کاری	بالیسی و پلان	۱۳۹۳	بودجه عادی	
		ج. ۴.۸	تدوین طرزاعمال تقنین داخلی	تقنین و تقنین	۱۳۹۳-۹۴	بودجه عادی	
		ج. ۵.۸	تدوین برنامه های آموزشی مسلکی برای کارمندان ریاست تقنین	منابع بشری / تقنین	۱۳۹۳-۹۷	بودجه عادی	
ج. ۹	تحلیل پروسه کاری و اداری جهت شناسائی مکانیزم های ساده سازی و همچنان شناسائی نکات ضعف و قوت ادارات و کارمندان	ج. ۱.۹	ایجاد کمیته کاری برای تحلیل نکات ضعف و قوت ادارت و کارمندان	منابع بشری	۱۳۹۳	بودجه عادی	مکانیزم های ساده سازی تدوین و نکات ضعف ادارات و کارمندان برطرف شده اند
		ج. ۲.۹	تنظیم و تدوین مکانیزم های ساده سازی	منابع بشری	۱۳۹۴	بودجه عادی	
		ج. ۳.۹	رفع و برطرف نمودن نکات ضعف کارمندان و ادارات	منابع بشری	۱۳۹۴	بودجه عادی	
ج. ۱۰	تقویت و بهبود مکانیزم دریافت شکایات کارکنان و رسیدگی به آن با استخدام کارمند جهت ثبت شکایات و متخصص برای بررسی شکایات	ج. ۱.۱۰	استخدام کارمندان ثبت شکایات و متخصص بررسی شکایات	منابع بشری	۱۳۹۳	بودجه انکشافی	مکانیزم دریافت شکایات و رسیدگی به شکایات بهبود یافته است
ج. ۱۱	ایجاد مکانیزم سمع شکایات از طریق توزیع کارت ها برای مراجعین ریاست حقوق مرکز و کابل	ج. ۱.۱۱	طراحی و چاپ کارت ها		۱۳۹۳	بودجه انکشافی غیر اختیاری	مکانیزم سمع شکایات بهبود یافته است
		ج. ۲.۱۱	آموزش کارمندان ریاست حقوق مرکز و کابل جهت توزیع و استفاده کارت توسط مراجعین	دفتر مقام / اداری و مالی / حقوق مرکز	۱۳۹۳		
		ج. ۳.۱۱	نصب صندوق های مخصوص برای انداختن کارت ها		۱۳۹۳		
ج. ۱۲	تدوین بالیسی منابع بشری در سطح وزارت	ج. ۱.۱۲	ایجاد تیم تدوین بالیسی	منابع بشری	۱۳۹۳	بودجه عادی	بالیسی منابع بشری تدوین شده است
		ج. ۲.۱۲	تسویید بالیسی توسط تیم	منابع بشری	۱۳۹۳		
		ج. ۳.۱۲	نهایی سازی بالیسی و تدوین آن پس از منظوری مقامات وزارت عدلیه	منابع بشری	۱۳۹۳		
ج. ۱۳	تطبیق بالیسی های منابع بشری و مبارزه با فساد اداری در سطح وزارت و نظارت بر آن	ج. ۱.۱۳	تدوین پلان عملیاتی برای تطبیق بالیسی منابع بشری و مبارزه با فساد	منابع بشری / تقنین	۱۳۹۳	بودجه عادی	بالیسی های منابع بشری و مبارزه با فساد اداری تطبیق شده اند
		ج. ۲.۱۳	تطبیق بالیسی منابع بشری و مبارزه با فساد در مطابقت با پلان عملیاتی	منابع بشری و تقنین	۱۳۹۴-۹۷	بودجه عادی	
برنامه عمل استراتژی "قانون و عدالت" وزارت عدلیه (۱۳۹۳-۱۳۹۷)							
هدف استراتژی: تقویت سیستم عدلی و ارائه خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی							
برنامه: د. ظرفیت							
مقصد: تقویت مهارتها و دانش کارمندان و سیستم ارتباطات وزارت، بازنگری ساختار تشکیلاتی و استخدام کارمندان جدید بر اساس نیاز در یک پروسه شفاف رقابتی و بهبود شرایط کار							
کد فعالیت	فعالیت ها	کد فعالیت های جزئی	فعالیت های جزئی	اجرا کننده	زمان اجرا	منابع مالی	نتایج متوقعه
د. ۱	مکانیزم پرداخت معاشات مورد بازنگری قرار گرفته، دقیق و مستند می گردد	د. ۱.۱	ایجاد هماهنگی بین بخش های مربوط به حاضری و معاشات ریاست های منابع بشری و اداری	ریاست اداری و منابع بشری	ربع دوم ۱۳۹۳	بودجه عادی	معاشات به وقت و زمان آن توزیع شده اند
		د. ۲.۱	مستند سازی فعالیت های بخش های فوق الذکر مطابق به جدول زمانی				

۲.د	بروبوزل های برنامه (CBRF) به منظور شامل شدن در این برنامه ترتیب می گردد	د. ۱.۲	ترتیب طرح اولیه	منابع بشری	د. ۱۳۹۲	بودجه عادی	بروبوزل های برنامه ارتقای ظرفیت برای نتایج ترتیب گردیده اند
		د. ۲.۲	ترتیب بروپوزل برنامه ارتقای ظرفیت برای نتایج	منابع بشری	د. ۱۳۹۳		
۳.د	برنامه (CBRF) در سطح مرکز و ولایات تطبیق می گردد	د. ۱.۳	تطبیق کتگوری دوم برنامه ارتقای ظرفیت برای نتایج در مرکز و ولایات	منابع بشری	د. ۱۳۹۳-۱۳۹۴	بودجه CBRF / بودجه انکشافی	برنامه ارتقای ظرفیت برای نتایج در سطح مرکز و ولایات تطبیق گردیده اند
		د. ۲.۳	تطبیق کتگوری سوم برنامه ارتقای ظرفیت برای نتایج در مرکز و ولایات	منابع بشری	د. ۱۳۹۵-۱۳۹۶		
۴.د	ساختار تشکیلاتی با در نظر داشت برنامه (CBRF) مورد بازنگری قرار گرفته و وظایف بصورت درست تصنیف بندی و تشکیلات متناسب با حجم وظایف ترتیب و سیستم ارتباطات داخلی تقویه می گردد	د. ۱.۴	لوايح وظایف با در نظر داشت قانون و استراتیژی وزارت مورد بازنگری قرار می گیرد.	منابع بشری	د. ۱۳۹۶	بودجه CBRF	ساختار تشکیلاتی متناسب با اهداف استراتیژیک وزارت ترتیب شده است
		د. ۲.۴	ساختار تشکیلاتی وزارت با توجه به ایجاد ارتباطات موثر میان مرکز و ولایات مورد بازنگری قرار می گیرد		د. ۱۳۹۳		
		د. ۳.۴	وظایف و صلاحیت های ریاست های عمومی در ارتباط با ولایت مورد بازنگری قرار گرفته و مشخص میگردد		د. ۱۳۹۳		
۵.د	کارمندان با ظرفیت های بلند (مهارت های رهبری، مدیریتی، مسلکی و تکنولوژیک) در مطابقت با معیارهای برنامه (CBRF) و قوانین نافذه به اساس اصل شایسته سالاری و یا در نظرگیری بالیسی	د. ۱.۵	شناسایی بست های کلیدی و استخدام به اساس لیاقت و شایستگی	منابع بشری	د. ۱۳۹۳-۱۳۹۷	بودجه CBRF	کارمندان با ظرفیت های بلند استفاده خواهدگردید و بالیسی جندر در نظر گرفته شده است
		د. ۲.۵	در نظر گیری بالیسی جندر	منابع بشری	د. ۱۳۹۳-۱۳۹۷		
۶.د	چارجوب حقوقی (بازنگری طرزاعمل ها و رهنمود های کاری) در سطح وزارت جهت بهبود ارایه خدمات ایجاد می گردد	د. ۱.۶	ایجاد کمیته به منظور بازنگری طرزاعمل ها و رهنمود ها جهت بهبود ارایه خدمات	منابع بشری	د. ۱۳۹۳-۱۳۹۷	بودجه عادی	طرز العمل آموزش تدوین گردیده است
		د. ۲.۶	آموزش و تطبیق طرزاعمل ها و رهنمود های کاری	زیاست های مربوطه و منابع بشری	د. ۱۳۹۳-۱۳۹۷		
۷.د	استراتیژی منابع بشری و پلان تطبیقی آن بر مبنای استراتیژی وزارت و رعایت پلان کاری ملی برای زنان تدوین و اجرا می گردد	د. ۱.۷	استخدام شرکت مشورتي خصوصی جهت ترتیب استراتیژی و پلان تطبیقی ریاست منابع بشری	منابع بشری، اداری/تدارکات	د. ۱۳۹۳	بودجه انکشافی	استراتیژی منابع بشری تدوین گردیده و پلان تطبیق آن ترتیب و اجرا شده است
		د. ۲.۷	اجرای پلان تطبیق عملیاتی منابع بشری	منابع بشری	د. ۱۳۹۴		
۸.د	برنامه های آموزشی اختصاصی برای ارتقای کارمندان اثاث تدوین و اجرا میگردد	د. ۱.۸	هماهنگی با تمویل کننده گان جهت تدوین برنامه های آموزشی درازمدت و کوتاه مدت برای کارمندان اثاث	ریاست بالیسی پلان و ارتباط خارجه ریاست منابع بشری و آمریت جندر	د. ۱۳۹۳-۱۳۹۷	بودجه انکشافی	هماهنگی با تمویل کننده گان صورت خواهد گرفت و برنامه های اختصاصی آموزشی برای کارمندان طبقه اثاث تدوین گردیده است
		د. ۲.۸	اجرای برنامه های اختصاصی آموزشی برای کارمندان اثاث	آمریت جندر	د. ۱۳۹۳-۱۳۹۷		
۹.د	مکانیزم برای برنامه کارآموزی فارغان اثاث از پوهنچی های حقوق و شریعات در کابل و سه ولایت شمال کشور و جذب زنان واجد شرایط در این برنامه تدوین می گردد	د. ۱.۹	ایجاد کمیته برای تهیه مکانیزم کارآموزی	منابع بشری / جندر	د. ۱۳۹۳	بودجه انکشافی	مکانیزم کارآموزی تدوین گردیده است
		د. ۲.۹	هماهنگی کمیته کاری با دوزن ها جهت تدوین مکانیزم				
		د. ۳.۹	تهایی سازی مکانیزم برنامه کارآموزی فارغان اثاث				
۱۰.د	برنامه کارآموزی برای فارغان زن فاکولته های حقوق در مرکز و ولایات تدوین می گردد	د. ۱.۱۰	تدوین برنامه کارآموزی در مرکز و سه ولایات شمال	منابع بشری / ریاست های مربوطه	د. ۱۳۹۳-۱۳۹۶	بودجه انکشافی	برنامه کارآموزی در مرکز و ولایات تدوین گردیده است
		د. ۲.۱۰	تلاش در جهت جذب و معرفی فارغان در وزارت عدلیه و سایر نهاد ها		د. ۱۳۹۴-۱۳۹۶		
۱۱.د	نیازسنجی آموزشی در سطح اداره مرکزی و ولایتی به صورت سالانه تکمیل و گزارش آن تهیه می گردد	د. ۱.۱۱	استخدام شرکت مشورتي خصوصی جهت اجرای نیازسنجی آموزشی	منابع بشری، اداری/تدارکات	د. ۱۳۹۳	بودجه انکشافی	گزارش نهایی نیاز سنجی آموزشی کارمندان ترتیب گردیده است
		د. ۲.۱۱	تکمیل نیازسنجی آموزشی	منابع بشری	د. ۱۳۹۳-۱۳۹۴		
		د. ۳.۱۱	طرح و تدوین پلان های توسعه و آموزش مامورین	منابع بشری	د. ۱۳۹۴		

برنامه های آموزشی کوتاه مدت یا سیر علمی، یا در نظر داشت نیازسنجی آموزشی و برنامه کاری ملی برای زنان با همکاری موسسات ملی و بین المللی در داخل و خارج از کشور تدویر می گردد	د. ۱۲. ۱	تأمین ارتباطات با موسسات و نهاد های همکار در بخش ارتقای ظرفیت جهت تدویر برنامه های آموزشی و سیر علمی	منابع بشری	۱۳۹۳-۱۳۹۷	بودجه عادی/انکشافی	برنامه های آموزشی دایر شده و سیرهای علمی راه اندازی گردیده اند
طرزالعمل آموزش تدوین و تصویب می گردد	د. ۱۳. ۱	تهیه مسوده طرزاعمال	منابع بشری	۱۳۹۳	بودجه عادی	طرزالعمل آموزش تدوین و تصویب گردیده است
	د. ۱۳. ۲	نهایی سازی تدوین طرزاعمال	منابع بشری	۱۳۹۳	بودجه عادی	
آموزگاران مسلکی از خود کارمندان تربیه و آموزش توسط خود کارمندان وزارت ارائه می گردد	د. ۱۴. ۱	ایجاد بست های آموزگار در تشکیل امریت آموزش و استخدام آنها	منابع بشری	۱۳۹۳	بودجه عادی	
	د. ۱۴. ۲	شناسایی کارمندان وزارت منجبت آموزگار بخش های مربوط	منابع بشری و ریاست های مربوط	۱۳۹۳	بودجه عادی	جرخه آموزش در وزارت از طریق استخدام و تربیه آموزگاران، داخلی و بومی گردیده است
	د. ۱۴. ۳	آموزش آموزگاران در بخش های مربوط	منابع بشری/نهاد های همکار	۱۳۹۳	بودجه عادی	
	د. ۱۴. ۴	ارایه برنامه های آموزشی توسط آموزگاران داخلی	منابع بشری	۱۳۹۳-۱۳۹۷	بودجه عادی/انکشافی	
بورسیه های تحصیلی در مقاطع لیسانس، ماستری و دکترا با در نظر داشت اهداف استراتژیک فراهم می گردد	د. ۱۵. ۱	شناسایی فرصت های تحصیلی و تأمین بودجه	منابع بشری	۱۳۹۳-۱۳۹۷	بودجه عادی/انکشافی	کارمندان شناسایی و به بورسیه های تحصیلی معرفی گردیده اند
	د. ۱۵. ۲	معرفی کارمندان به برنامه های تحصیلات عالی	منابع بشری	۱۳۹۳-۱۳۹۷	بودجه عادی/انکشافی	
طرزالعمل مکافات و مجازات یا در نظر داشت قوانین و مقررات نافذ تدوین می گردد	د. ۱۶. ۱	تهیه مسوده طرزاعمال مکافات و مجازات	منابع بشری/تقنین	۱۳۹۳	بودجه عادی	طرزالعمل مکافات و مجازات تدوین شده اند
	د. ۱۶. ۲	نهایی سازی طرزاعمال مکافات و مجازات	منابع بشری/تقنین	۱۳۹۳	بودجه عادی	
برنامه های مختلف جهت تشویق و ایجاد انگیزه برای کارمندان دایر می گردد	د. ۱۷. ۱	تنظیم یک میکانیزم برای اجراءات فوق العاده کارمندان	منابع بشری/تقنین	۱۳۹۳	بودجه عادی	میکانیزم اجراءات فوق العاده تدوین شده است
	د. ۱۷. ۲	معرفی و تشویق کارمند بطور سالانه که اجراءات فوق العاده داشته است در سطح وزارت بر اساس میکانیزم تهیه شده	منابع بشری/مقام وزارت	۱۳۹۳-۱۳۹۷	بودجه عادی	

برنامه عمل استراتژی "قانون و عدالت" وزارت عدلیه (۱۳۹۳-۱۳۹۷)							
هدف استراتژیک: تقویت سیستم عدلی و ارائه خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی							
برنامه: د. زیرساخت ها و تجهیزات							
مقصد: اعمار زیربنای فیزیکی مورد نیاز به سطح مرکز، ولایات و ولسوالی ها و تجهیز آن ها							
کد فعالیت	فعالیت ها	کد فعالیت های جزئی	فعالیت های جزئی	اجرا کننده	زمان اجرا	منابع مالی	نتایج متوقعه
۱.۵	اعمار ساختمان مرکزی وزارت عدلیه (آغاز کار ۲۰۱۴)	۱.۱.۵	شناسائی شرکت برنده، عقد قرار داد و آغاز کار	مالی و اداری	۱۳۹۳	بودجه انکشافی	تعمیر مرکزی وزارت اعمار و مورد بهره برداری قرار گرفته است
		۲.۱.۵	تکمیل ۳۰ فیصد کار	مالی و اداری	۱۳۹۴	بودجه انکشافی	
		۳.۱.۵	تکمیل ۶۰ فیصد کار	مالی و اداری	۱۳۹۵	بودجه انکشافی	
		۴.۱.۵	تکمیل اعمار ساختمان مرکزی وزارت عدلیه	مالی و اداری	۱۳۹۶	بودجه انکشافی	
۲.۵	اعمار ۱۳ تعمیر برای ریاست های عدلیه در ولایات (گفتنی است که کار اعمار تعمیر ریاست عدلیه در سال ۲۰۱۳ آغاز گردیده است)	۱.۲.۵	تکمیل اعمار تعمیر ریاست های عدلیه ولایات غاریاب، کتر، خوست، زابل، تخار و لغمان	مالی و اداری/بالیسی و پلان	۱۳۹۳	بودجه انکشافی اختیاری	تعمیر ریاست های عدلیه در ۱۳ ولایت اعمار گردیده است
		۲.۲.۵	تکمیل اعمار تعمیر ریاست های عدلیه ولایات کندز، هلمند و بامیان	مالی و اداری/بالیسی و پلان	۱۳۹۳	بودجه انکشافی غیر اختیاری	
		۳.۲.۵	پروژه طرح پیشنهادی اعمار ۲ ریاست عدلیه ولایات	بالیسی و پلان	۱۳۹۴	بودجه انکشافی	
		۴.۲.۵	پروژه مدارکات	مالی و اداری	۱۳۹۵	بودجه انکشافی	
		۵.۲.۵	اعمار و تکمیل تعمیر ریاست های فوق الذکر در ولایات	مالی و اداری/بالیسی و پلان	۱۳۹۶-۹۷	بودجه انکشافی	
۳.۵	اعمار تعمیر برای ۱۵ مرکز اصلاح و تربیت اطفال در مراکز ولایت ها (کار اعمار ۱ تعمیر در سال ۲۰۱۳ آغاز گردیده است)	۱.۳.۵	آغاز اعمار تعمیر برای مرکز اصلاح ولایت فراه	مالی و اداری/بالیسی و پلان	۱۳۹۳	بودجه انکشافی	تعمیر مراکز اصلاح در ۱۵ ولایت اعمار گردیده اند
		۲.۳.۵	تکمیل اعمار تعمیر برای مرکز اصلاح ولایت فراه و آغاز کار تعمیر سه ولایت	مالی و اداری/بالیسی و پلان	۱۳۹۴	بودجه انکشافی	
		۳.۳.۵	تکمیل اعمار تعمیر مراکز اصلاح سه ولایت و آغاز کار تعمیر مراکز اصلاح در چهار ولایت دیگر	مالی و اداری/بالیسی و پلان	۱۳۹۵	بودجه انکشافی	
		۴.۳.۵	تکمیل اعمار تعمیر مراکز اصلاح چهار ولایت و آغاز کار تعمیر مراکز اصلاح چهار ولایت دیگر	مالی و اداری/بالیسی و پلان	۱۳۹۶	بودجه انکشافی	
		۵.۳.۵	تکمیل اعمار تعمیر مراکز اصلاح چهار ولایت	مالی و اداری/بالیسی و پلان	۱۳۹۷	بودجه انکشافی	
۴.۵	اعمار تعمیرهای مدیریت های حقوق در ولسوالی ها	۱.۴.۵	تکمیل اعمار تعمیر مدیریت حقوق در پنج ولسوالی	مالی و اداری/بالیسی و پلان	۱۳۹۴	بودجه انکشافی	تعمیر مدیریت های حقوق در ۲۰ ولسوالی اعمار شده اند
		۲.۴.۵	تکمیل اعمار تعمیر مدیریت حقوق در پنج ولسوالی	مالی و اداری/بالیسی و پلان	۱۳۹۵	بودجه انکشافی	
		۳.۴.۵	تکمیل اعمار تعمیر مدیریت حقوق در پنج ولسوالی	مالی و اداری/بالیسی و پلان	۱۳۹۶	بودجه انکشافی	
		۴.۴.۵	تکمیل اعمار تعمیر مدیریت حقوق در پنج ولسوالی	مالی و اداری/بالیسی و پلان	۱۳۹۷	بودجه انکشافی	
۵.۵	تهیه انرژی آفتابی برای ریاست های عدلیه و مراکز اصلاح در ولایات فاقد برق	۱.۵.۵	ارزیابی نبود برق و امکان نصب دستگاه انرژی آفتابی در ریاست های عدلیه و مراکز اصلاح ولایات	مالی و اداری	۱۳۹۳	بودجه انکشافی	ریاست های عدلیه و مراکز اصلاح از نظر امکان نصب دستگاه انرژی آفتابی ارزیابی گردیدند
		۲.۵.۵	تجهیز ریاست های عدلیه و مراکز اصلاح ولایات با انرژی آفتابی	مالی و اداری	۱۳۹۴-۹۷	بودجه انکشافی	

۶.۵	نیازسنجی اداری و فراهم سازی تجهیزات و وسایل ترانسپورتی در اداراتی که با کمبود وسایل ترانسپورتی مواجه اند	۱۶.۵	ایجاد کمیته برای نیازسنجی اداری و تکمیل نیازسنجی ریاست های عدلیه ولایات و مرکز به منظور دریافت وسایل ترانسپورتی و تجهیزات و وضعیت موجود آنان	مالی و اداری	۱۳۹۳	بودجه عادی	
		۲۶.۵	تکمیل نیازسنجی ریاست های عدلیه ولایات به منظور دریافت کمبود وسایل ترانسپورتی و سایر تجهیزات	مالی و اداری	۱۳۹۳	بودجه انکشافی	
		۳۶.۵	فراهم سازی تجهیزات و وسایل ترانسپورتی برای برای ولایات در مطابقت با نیازسنجی اداری	مالی و اداری	۱۳۹۴-۹۷	بودجه انکشافی	
۷.۵	وصل ریاست های عدلیه ولایات به شبکه فابیر نوری، با در نظر داشت پیشرفت کار وزارت مخابرات در هر ولایت و آرایه خدمات اینترنتی به آنها جهت تقویت ارتباطات بین ریاست های عدلیه و دفتر مرکزی وزارت.	۱۷.۵	ایجاد هماهنگی با وزارت مخابرات در مورد پیشرفت کار فابیر نوری در ولایات و تهیه پلان تدارکاتی برای وصل نمودن ریاست های عدلیه ولایات به فابیر نوری مطابق با پیشرفت کار وزارت مخابرات تمدید فابیر نوری	مالی و اداری	۱۳۹۳-۹۷	بودجه انکشافی	
		۲۷.۵	وصل نمودن ریاست های عدلیه ولایات به فابیر نوری در مطابقت با پلان تدارکاتی از قبل تهیه شده	مالی و اداری		بودجه انکشافی	
۸.۵	ایجاد زیرساخت شبکه داخلی کمپیوتری، تلفون های "بی بی اکس" در تعمیر جدید مرکزی وزارت، وصل آن به شبکه فابیر نوری و ایجاد یک سرور روم مجهز به همه امکانات مورد نیاز	۱۸.۵	شامل ساختن زیر ساخت شبکه داخلی کمپیوتر و تلفون بی بی اکس در قرداد تعمیر جدید وزارت	مالی و اداری	۱۳۹۳	بودجه انکشافی	
		۲۸.۵	ایجاد سرور روم مجهز در تعمیر جدید وزارت و وصل نمودن تعمیر مرکزی به فابیر نوری	مالی و اداری	۱۳۹۵	بودجه انکشافی	
برنامه عمل استراتژی "قانون و عدالت" وزارت عدلیه (۱۳۹۳-۱۳۹۷)							
هدف استراتژیک: تقویت سیستم عدلی و ارائه خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی							
برنامه و. هماهنگی و همکاری با ادارات داخلی و بین المللی ذیربط							
مقصد: افزایش هماهنگی و همکاری با ادارت ذیربط حکومتی و موسسات داخلی و بین المللی							
کد فعالیت	فعالیت ها	کد فعالیت های جزئی	فعالیت های جزئی	اجرا کننده	زمان اجرا	منابع مالی	نتایج مترقعه
۱.و	برگزاری سمینارها و ورکشاپ ها برای تقویت هماهنگی.	۱.۱.و	برگزاری کنفرانس ملی مساعدت های حقوقی	ریاست مساعدت های حقوقی/ مالی و اداری	۱۳۹۳-۱۳۹۷	بودجه انکشافی	سطح هماهنگی میان وزارت عدلیه و ادارات ملی و بین المللی افزایش یافته است
		۲.۱.و	برگزاری کنفرانس هماهنگی به منظور از جلوگیری از غضب و استرداد املاک دولتی	ریاست عمومی قضایای دولت	۱۳۹۴-۱۳۹۷	بودجه انکشافی	
		۳.۱.و	برگزاری کنفرانس به منظور هماهنگی مراکز اصلاح با نهاد های ذیربط	ریاست مراکز اصلاح و تربیت اطفال	۱۳۹۴-۱۳۹۷	بودجه انکشافی	
۲.و	برگزاری جلسات مشترک منظم و دوامدار میان ادارات عدلی و قضایی.	۱.۲.و	برگزاری جلسات مشترک منظم و دوامدار میان ادارات عدلی و قضایی.	ریاست دفتر	۱۳۹۳-۱۳۹۷	بودجه عادی	جلسات منظم میان ادارات عدلی و قضایی دایر گردیده اند
۳.و	برگزاری جلسات سه ماهه با مؤسسات ملی و بین المللی در مرکز و ولایات	۱.۳.و	برگزاری جلسات سه ماهه با مؤسسات ملی و بین المللی در مرکز و ولایات	ریاست بالسی و پلان/ ریاست های عدلیه ولایات	۱۳۹۳-۱۳۹۷	بودجه عادی/انکشافی	سطح هماهنگی بلند رفته است
۴.و	تأمین و تعمیر ارتباطات الکترونیکی در جهت تقویت هماهنگی و آرایه خدمات بهتر در سطح مرکز و ولایات تأمین گردیده است	۱.۴.و	تجهیز دفاتر مرکزی وزارت با اینترنت	اداری و مالی	۱۳۹۳-۱۳۹۴	بودجه انکشافی	ارتباطات الکترونیکی جهت تقویت هماهنگی و آرایه خدمات بهتر در سطح مرکز و ولایات تأمین گردیده است
		۲.۴.و	تجهیز دفاتر ولایتی وزارت با اینترنت	اداری و مالی	۱۳۹۳-۱۳۹۵	بودجه عادی	
		۳.۴.و	ایجاد دیتابیس ها و وصل آن با ریاست های مربوطه مرکز و ولایات	اداری و مالی	۱۳۹۳-۱۳۹۷	بودجه عادی/انکشافی	
۵.و	برگزاری جلسات سالانه روسای عدلیه مرکزی و ولایتی	۱.۵.و	برگزاری جلسات هیت رهبری مطابق طرزاعمال تدوین شده	ریاست های مربوطه	۱۳۹۳-۱۳۹۷	بودجه عادی	جلسات روسای مرکزی و ولایتی به صورت منظم برگزار شده اند
		۲.۵.و	برگزاری جلسات روسای عدلیه ولایات سال یکبار		۱۳۹۳-۱۳۹۷	بودجه عادی	

برنامه عمل استراتژی "قانون و عدالت" وزارت عدلیه (۱۳۹۳-۱۳۹۷)							
هدف استراتژیک: تقویت سیستم عدلی و ارائه خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی							
برنامه: ز. امنیت							
مقصد: امنیت فیزیکی کارکنان تأمین و نگرانی‌های کاری آنان برطرف میگردد							
کد فعالیت	فعالیت ها	کد فعالیت های جزئی	فعالیت های جزئی	اجرا کننده	زمان اجرا	منابع مالی	نتایج مترقعه
ز. ۱	تهیه تجهیزات و وسایل ایمنی در دفاتر کاری وزارت عدلیه	ز. ۱.۱	نصب کمره های ایمنی در ریاست های عدلیه ولایات	اداری و مالی	۱۳۹۷-۱۳۹۴	بودجه عادی/انکشافی	امنیت در دفاتر کاری وزارت عدلیه تأمین گردیده است
		ز. ۲.۱	تهیه ماشین اکسری جهت تلاشی افراد در مرکز	اداری و مالی	۱۳۹۴	بودجه غیر اختیاری	
		ز. ۳.۱	ارزیابی و نصب کمره های امنیتی جدید در تعمیر وزارت	اداری و مالی	۱۳۹۵	بودجه انکشافی غیر اختیاری	
		ز. ۴.۱	طرح، دیزاین و توزیع کارت هویت مخصوص کارکنان در مرکز	منابع بشری	۱۳۹۳	بودجه عادی/انکشافی	
		ز. ۵.۱	طرح، دیزاین و توزیع کارت هویت مخصوص کارکنان در ولایات	منابع بشری	۱۳۹۵-۱۳۹۴	بودجه عادی	
ز. ۲	عقد تفاهتنامه ها با وزارت داخله در رابطه به تأمین امنیت دفاتر وزارت عدلیه در سطح مرکز و ولایات	ز. ۱.۲	ارزیابی آسیب پذیری ریاست های عدلیه و مراکز اصلاح ولایات از لحاظ امنیتی	اداری و مالی	۱۳۹۳	بودجه عادی	امنیت ادارات مرکزی و ولایاتی وزارت عدلیه از سوی وزارت امور داخله تأمین گردیده است
		ز. ۲.۲	با وزارت داخله در رابطه به تأمین امنیت دفاتر وزارت عدلیه در سطح		۱۳۹۴-۱۳۹۷		
ز. ۳	تدوین رهنمود برای تفاعد کارکنان	ز. ۱.۳	تدوین رهنمود برای تفاعد کارکنان	منابع بشری	۱۳۹۴	بودجه عادی	رهنمود تفاعد برای کارکنان تدوین شده است
ز. ۴	تجهیز کودکان در تعمیر مرکزی وزارت	ز. ۱.۴	اعمار تعمیر کودکان	اداری و مالی	۱۳۹۴-۱۳۹۳	بودجه انکشافی اختیاری	کودکستان در مرکز وزارت اعمار و فعال شده است
		ز. ۲.۴	تجهیز کودکان	اداری و مالی	۱۳۹۶	بودجه عادی	
ز. ۵	ایجاد مرکز کمک های اولیه در وزارت	ز. ۱.۵	استخدام موظف صحی	منابع بشری	۱۳۹۳	بودجه عادی	مرکز کمک های اولیه در وزارت ایجاد و تجهیز گردیده است
		ز. ۲.۵	تهیه محل مناسب و تجهیزات	اداری و مالی	۱۳۹۴-۱۳۹۳	بودجه عادی	